

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS
POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ
FINANSAVIMO KONTROLĖS SKYRIAUS**

**PAŽYMA
DĖL AKCIJŲ „VISO GERO, VOLDEMORTAI“ IR „VISO GERO, VALDEMARAI?“
2020 M. SPALIO 11 D. LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMŲ POLITINĖS
KAMPANIJOS METU**

2020 m. spalio 30 d. Nr. 3-110 (1.2)
Vilnius

1. Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2020 m. rugsėjo 21 d. gavo Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos (toliau – LLRA-KŠS) atstovės rinkimams Danutos Vinkevič pranešimą (reg. Nr. 1-3614(7.9), kuriame nurodoma: *„Politinės kampanijos laikotarpiu, viešojoje erdvėje pasirodė informacija, kuri aktyviai skleidžiama visuomenės informavimo priemonėmis, socialinėse medijose. Informacijos turinys akivaizdžiai nukreiptas prieš politinės kampanijos dalyvį – LLRA-KŠS ir jo kandidatus. Neigiamam turiniui formuoti pasitelkti kitų politinės kampanijos dalyvių kandidatai ir visuomenininkai. Kadangi politinės kampanijos laikotarpiu, aktyvios agitacijos laikotarpiu veikia konkurencinėje aplinkoje ir natūralu, kad yra veikiami politinių tikslų. Šiame neigiamos politinės reklamos projekte dalyvaujantys visuomenininkai ir politologai su A. Tapinu priešakyje skleidžia tikrovės neatitinkančią, šmeižikišką informaciją, kuria siekiama paveikti rinkėjų valią. Pateikiame nuorodą į paskleistos neigiamos informacijos turinį ir veiksmų planą. <https://www.facebook.com/1630629673/posts/10221839302124984/?extid=PKEI4Mr88Sgz8YmA&d=n> <...> vadovaudamiesi Seimo rinkimų įstatymo 50 straipsnio 1, 2, 3 dalimis, 52 ir 53 straipsnio nuostatomis, taip pat vadovaudamiesi Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 15, 16, 19, 21 ir 23 straipsnio nuostatomis, prašome nedelsiant įvertinti pradėtą neigiamą šmeižto kampaniją prieš politinės kampanijos dalyvį, šios kampanijos organizatorių statusą politinės kampanijos laikotarpiu, planuojamų veiklų finansavimo šaltinius, atskaitomybę ir finansavimo limitų ribų užtikrinimą, deklaruotų kampanijos veiklų atitikimą aukščiau paminėtų įstatymų nuostatomis bei užkardyti galimus įstatymų ir demokratijos procesų pažeidimus.“*

2. VRK 2020 m. rugsėjo 24 d. posėdžio metu buvo nuspręsta pavesti Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui parengti atsakymą, nustatyta tvarka suderinti ir išsiųsti. Aplinkybių vertinimo metu buvo gauta daugiau pranešimų, todėl su VRK narių pritarimu (gautu el. paštu) buvo prijungti vėliau gauti pranešimai.

3. 2020 m. spalio 1 d. gautas VRK nario Valdemar Urban laiškas (reg. Nr. 1-4132(7.9), kuriame nurodoma: *„Persiunčiu gautą leidinį, kuris platinamas neatlygintinai*

nepažymėtas, nenurodytas pagal įstatymo nuostatas. Finansavimo šaltinis nenurodytas, nedeklaruotas ir galimai neteisėtas. Prašau imtis veiksmų ir sustabdyti leidinio platinimą ir užtikrinti įstatymo nuostatų laikymąsi politinės kampanijos laikotarpiu.“ Kartu su pranešimu pridėta nuoroda į elektroninio leidinio „VISO GERO, VALDEMARAI? DISKUSINIS LEIDINYS“ versiją¹.

4. 2020 m. spalio 3 d. gautas LLRA-KŠS atstovės rinkimams Danutos Vinkevič pranešimas (reg. Nr. 1-4128(7.9), kuriame nurodoma: *„Persiunčiu leidinį, kuris yra platinamas nepažymėtas, nenurodytas ir nedeklaruotas jo finansavimo šaltinis, kuris gali būti neteisėtas arba gautas iš trečiųjų šalių. Visos aukščiau nurodytos aplinkybės yra šiurkštus Lietuvos Respublikos įstatymų pažeidimas ir gali būti vertinamas pagal LR BK kaip papirkimas. Prašau įvertinti šią informaciją pagal baudžiamąjį kodeksą ir kuo skubiau imtis veiksmų užtikrinant mūsų šalyje sąžiningą demokratinį procesą - politinę kampaniją ir rinkimus į LR Seimą. Taip pat prašau minėtą medžiagą, kaip veiklą, turinčią baudžiamojo nusižengimo požymių, nukreipti LR Generalinei prokuratūrai įvertinimui.“* Kartu su pranešimu pridėta elektroninė leidinio „VISO GERO, VALDEMARAI? DISKUSINIS LEIDINYS“ versija.

5. 2020 m. spalio 6 d. gautas LLRA-KŠS kandidatės Romualdos Poševeckajos pranešimas (reg. Nr. 1-4280(7.9), kuriame nurodyta, kad *„žurnalistas Andrius Tapinas, aktyviai įsijungęs į šiuo metu vykstančią politinę kampaniją ir jau pagarsėjęs tendencinga agitacija, nukreipta prieš vieną šios kampanijos dalyvį – Lietuvos lenkų rinkimų akciją-Krikščioniškų šeimų sąjungą (LLRA-KŠS) ir jos kandidatus, savo Facebook paskyroje pasidalijo nauju vaizdo įrašu, kuriuo agituoja už vienus kandidatus ir stengiasi nuteikti rinkėjus prieš LLRA-KŠS keliamus kandidatus į LR Seimo narius vienmandatėse rinkimų apygardose. Pateikiu nuorodą į paskleistos neigiamos informacijos turinį: <https://www.facebook.com/1630629673/posts/10222006951116104/?extid=0&d=n> Atkreiptinas dėmesys, kad pats A. Tapinas nėra politinės kampanijos dalyvis, jo leidžiama spausdintina ir vaizdo agitacinė medžiaga nėra žymima, kaip politinė reklama, nors pagal turinį atitinka rinkiminės agitacijos požymius ir siekia paveikti rinkėjų valią. Taip pat nėra nurodomas platinamos politinės reklamos finansavimo šaltiniai. Prašau įvertinti, ar nurodyta agitacinė medžiaga nepažeidžia Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo ir Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo bei užkardyti galimus įstatymų bei laisvų ir demokratinių rinkimų principų pažeidimus“.* žurnalistas Andrius Tapinas<...> savo Facebook paskyroje pasidalijo nauju vaizdo įrašu, kuriuo agituoja už vienus kandidatus ir stengiasi nuteikti rinkėjus prieš LLRA-KŠS keliamus kandidatus į LR Seimo narius vienmandatėse rinkimų apygardose“.

¹ https://issuu.com/laisves_tv/docs/viso_gero_valdemarai_laikrastis_a2_570x400mm?fr=sZjZlZjIwMTY5ODY

Pateikta nuoroda² į pareiškėjo teigimu, paskleistos neigiamos informacijos turinį, ir prašoma „įvertinti, ar nurodyta agitacinė medžiaga nepažeidžia Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo ir Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo bei užkardyti galimus įstatymų bei laisvų ir demokratinių rinkimų principų pažeidimus“.

6. 2020 m. spalio 7 d. gautas LLRA-KŠS atstovės rinkimams Danutos Vinkevič to paties turinio pranešimas (reg. Nr. 1-4294(7.9), kuriame nurodoma: „žurnalistas Andrius Tapinas<...> savo Facebook paskyroje pasidalijo nauju vaizdo įrašu, kuriuo agituoja už vienus kandidatus ir stengiasi nuteikti rinkėjus prieš LLRA-KŠS keliamus kandidatus į LR Seimo narius vienmandatėse rinkimų apygardose“. Pateikta nuoroda³ į pareiškėjo teigimu, paskleistos neigiamos informacijos turinį, ir prašoma „įvertinti, ar nurodyta agitacinė medžiaga nepažeidžia Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo ir Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo bei užkardyti galimus įstatymų bei laisvų ir demokratinių rinkimų principų pažeidimus“.

7. 2020 m. spalio 14 d. gautas LLRA-KŠS atstovės rinkimams Danutos Vinkevič pranešimas „Dėl žurnalisto A. Tapino tendencingai platinamos politinės reklamos (reg. Nr. 1-4670(7.9), kuriame nurodoma: „Žurnalistas Andrius Tapinas savo facebook paskyroje tendencingai platina politinę reklamą, kuria raginama balsuoti už vienus kandidatus ir prieš kitus kandidatus. Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo (toliau – įstatymas) 2 straipsnio 8 dalis aiškiai apibrėžia politinės reklamos sąvoką <...>. Įstatymo 15 straipsnis nurodo, kad <...>. Kadangi rinkimų procesas aktyviai vyksta, artėja balsavimas antrame ture 2020 m. Seimo rinkimų rate, prašome skubiai imtis priemonių ir užtikrinti, kad šio veikėjo skleidžiama politinė reklama atitiktų įstatymo reikalavimus, o už tendencingai skleidžiamą nepažymėtą ir paslėptą politinę reklamą, būtų taikoma įstatymuose numatyta atsakomybė. Pridedame, vieną iš įrašų Andriaus Tapino facebook profilyje ir tikimės, kad VRK pagal savo kompetenciją peržiūrės bei įvertins kitus jo įrašus. <https://www.facebook.com/1630629673/posts/10222065417977739/?extid=0&d=n>“.

8. 2020 m. spalio 14 d. gautas kandidatės Renatos Cytackos skundas (reg. Nr. 1-4666(2.10), kuriame nurodoma: „Prašau panaikinti šiuo metu vykstančius Lietuvos Respublikos Seimo rinkimus, susijusius su rinkimų kampanijos pažeidimais, turinčiais lemiamos įtakos LLRA-KŠS rinkimų rezultatams. Yra padarytas šiurkštus rinkimų įstatymų pažeidimas, kuris buvo susijęs su nežinomų šaltinių lėšų naudojimu didelėmis sumomis. Šias lėšas surinko pil. Andrius Tapinas ir didžioji dauguma panaudojo prieš vieną iš rinkimuose dalyvaujančių partijų – LLRA-KŠS. Šios lėšos buvo naudojamos apmokėti už reklamos vietas ir skrajutes, kurias be jokios kontrolės pataikė į LLRA-KŠS, o tai neabejotinai turėjo įtakos paramos partijai mažėjimui, tuo labiau, kad surinkta

² <https://www.facebook.com/1630629673/posts/10222006951116104/?extid=0&d=n>

³ <https://www.facebook.com/1630629673/posts/10222006951116104/?extid=0&d=n>

tik 0,18 proc., balsų. LLRA-KŠS, vadovaudamasi griežtu rinkimų įstatymu, neturėjo pakankamai galimybių tinkamai reaguoti ir pagal įstatymą turėjo labai ribotą pasipriešinimo galimybę, pagal 45 str. Rinkiminės agitacijos finansavimas. Todėl dabartinių rezultatų, ypač LLRA-KŠS, jokia būdu negalima laikyti teisingais. Rinkimų pripažinimas lems tai, kad visas teisinis nuostatas, susijusias su rinkimais Lietuvoje, galima išmesti į šiukšliadėžę, nes, kaip paaiškėjo visi, turintys atitinkamus finansinius išteklius ir nedalyvaujantys rinkimuose, gali vykdyti paralelinę rinkimų kampaniją be jokio pagrindo ir teisinių apribojimų, kurie yra drakoniški, rinkimuose dalyvaujančių partijų atžvilgiu. Kaltę dėl susiklosčiusios padėties visiškai turi prisiimti VRK, nes privalėjo stebėti viešąją erdvę agitacijos metu, taip pat nebuvo ribojama rinkimų kampanija ir VRK visiškai nereagavo. Be to, nėra abejonių, kad dėl šmeižiančios LLRA-KŠS informacijos kampanijos LLRA-KŠS galėjo prarasti 0,18 % balsų, o tai sukėlė didžiules pasekmes LLRA-KŠS partijai, būtent neviršijant 5% rinkimų slenksčio.“

9. 2020 m. spalio 15 d. gautas LLRA-LŠS skundas (reg. Nr. 1-4730(7.9), kuriame nurodoma: „1. Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga (toliau – LLRA-KŠS) yra Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. rinkimų kampanijos dalyvė. 2. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) išankstinius duomenis, paskelbus VRK internetinėje svetainėje 2020 m. spalio 11 d. (Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų I turo rezultatai),⁴ LLRA-KŠS daugiamandatėje apygardoje iš viso surinko 4,82 % rinkėjų balsų, t. y. 56 353 balsus (42 166 – apylinkėse ir 14187 – paštu)⁵. 3. Pagal išankstinius balsavimo rezultatus daugiamandatėje apygardoje rinkėjų sąrašė įrašyta 2457722 rinkėjai, rinkimuose dalyvavo 1168684 rinkėjai, negaliojančių biuletenių iš viso yra – 41261 (3,53 %), galiojančių biuletenių 1127423 (96,47 %). Vienmandatėse apygardose rinkėjų sąrašė įrašyta iš viso – 2457 722 rinkėjai, rinkimuose dalyvavo – 1168 389 rinkėjai, negaliojančių biuletenių iš viso yra – 61 604 (5,27 %), o galiojančių – 1 106 785 (94,73 %).⁶ 4. Nuo šių metų rugpjūčio mėnesio LLRA-KŠS ir jos pirmininko Valdemaro Tomaševskio atžvilgiu prasidėjo precedento neturinti Andriaus Tapino ir jo valdomos VŠĮ „Laisvės TV“ kampanija, kuria buvo siekiama viešai skleidžiant neigiamą informaciją diskredituoti LLRA – KŠS ir jos pirmininką Valdemarą Tomaševskį, tam, kad LLRA-KŠS nepatektų į LR Seimą, t. y. neperžengtų 5 % visų dalyvavusių rinkėjų balsų. <...> 5. Šių metų rugsėjo 2 d. žurnalistas Andrius Tapinas viešojoje erdvėje paskelbė apie prasidėsią politinę kampaniją #mažiau5procentu #sudieVoldemortai <...> kuria aktyviai skleidė negatyvią, kompromituojančią, tikrovės neatitinkančią informaciją per visus sklaidos kanalus, t. y. socialinius tinklus, youtube sklaidos kanalu, išleido laikraštį ir pan. Pažymėtina, kad informacijos turinys akivaizdžiai buvo nukreiptas prieš politinės kampanijos dalyvį LLRA-KŠS ir jo kandidatus. Neigiamam turiniui formuoti buvo

⁴ <https://www.vrk.lt/2020-seimo/rezultatai?srcUrl=/rinkimai/1104/1/1746/rezultatai/lt/rezultataiSuvestine1.html>

⁵ <https://www.vrk.lt/2020-seimo/rezultatai?srcUrl=/rinkimai/1104/1/1746/rezultatai/lt/rezultataiDaugmVrt.html>

⁶ <https://www.vrk.lt/2020-seimo/rezultatai?srcUrl=/rinkimai/1104/1/1746/rezultatai/lt/rezultataiVienm.html>

pasitelkti žurnalistai, naujienų portalai, kitų politinės kampanijos dalyvių kandidatai ir visuomenininkai, kurie turėjo išankstinę šališką ir itin neigiamą nusistatymą LLRA-KŠS atžvilgiu. Tokiame neigiamos reklamos projekte dalyvaujantys visuomenininkai ir politologai su žurnalistu A. Tapinu priešakyje skleidė tikrovės neatitinkančią, šmeižikišką informaciją, kuria buvo siekiama kurstyti tautinę nesantaiką, skatinant neapykantą prieš kitą nuomonę turinčius subjektus ir aktyvinti galimus neapykantos nusikaltimus, taip pat buvo siekiama paveikti rinkėjus, kad jie nebalsuotų už LLRA -KŠS ir jos kandidatus ir kad ši partija neperžengtų 5 % barjero. 6. Pažymėtina, kad pati Andriaus Tapino aktyvi politinė kampanija, nukreipta prieš LLRA – KŠS ir jos kandidatus prasidėjo 2020 m. rugsėjo 14 d. (Priedas Nr. 1) ir iš esmės tęsėsi iki pat 2020 m. spalio 11 d. rinkimų. 7. Šiame 2020 m. rugsėjo 14 d. Andrius Tapino socialiniame tinkle „Facebook“ įrašė buvo įvardinti visi veiksmai, kurių imsis tiek Andrius Tapinas, tiek VŠĮ „Laisvės TV“, t. y. <...>. 8. Dėl tokių Andriaus Tapino pradėtų veiksmų LLRA – KŠS narys Česlav Olševski 2020 m. rugsėjo 29 d. raštu kreipėsi į Visuomenės informavimo etikos asociaciją su prašymu įvertinti žurnalisto Andriaus Tapino veiklą, jo tikslus, nukreiptus į neapykantos kurstymą, pasitelkiant žurnalistus, visuomenininkus, politologus, portalus ir skleidžiant tikrovės neatitinkančią, nepatikrintą informacijos turinį bei įvertinti kaip jo veikla dera su neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kurstymo visuomenėje mažinimu, žurnalisto neutralumo ir nešališkumo principo išlaikymu, Lietuvos visuomenės informavimo etikos kodeksu (Priedas Nr. 2). Taip pat dėl šmeižto skleidimo LLRA-KŠS narys Česlav Olševski 2020 m. rugsėjo 22 d. raštu kreipėsi į Lietuvos Respublikos generalinę prokuratūrą (Priedas Nr. 3). 9. Rinkiminės kampanijos metu viešosios informacijos leidėjas – Viešoji įstaiga „Laisvės TV“ išleido 300 000 tiražu politinės reklamos tikslais laikraštį „Viso gero, Valdemarai?“ (toliau – Laikraštis) (Priedas Nr. 4), kuriame skelbiama išskirtinai LLRA-KŠS ir jos vadovą Valdemarą Tomaševskį diskredituojanti medžiaga: teigiama, kad partijos tikslas išgyventi kiršinant lietuvius su lenkais, kad partijos lyderių pasisakymai yra prokremliški ir nukreipti prieš Lietuvos interesus ir kita. Leidinyje yra nurodomi skelbimai, iš kurių turinio seka, kad LLRA-KŠS perka balsus, teigiama, kad gali padėti laimėti valstybės viešuosius pirkimus už užmokestį ir dar kitokiais būdais tyčiojamasi iš LLRA-KŠS bei jos pirmininko. Valdemaras Tomaševskis vadinamas vatniku, kenkėju, ir melagiu. Leidinyje yra skleidžiama tikrovės neatitinkanti informacija apie LLRA-LŠS narius. Leidinys platinamas buvo 27 didžiausiuose Lietuvos miestuose išskyrus Vilniaus kraštą. 10. Laikraštis „Viso gero, Valdemarai?“ taip pat buvo platinamas ir internete⁷. 11. 2020 m. rugsėjo 21 d. LLRA-KŠS atstovė pateikė skundą Vyriausiajai rinkimų komisijai dėl skleidžiamos šmeižikiško pobūdžio informacijos ir Seimo rinkimų įstatymo bei kitų teisės aktų pažeidimų (Priedas Nr. 5)⁸, <...> 12. LLRA-KŠS atstovė 2020 m. spalio 3 d. Vyriausiajai rinkimų komisijai persiuntė⁹

⁷ https://issuu.com/laisves_tv/docs/viso_gero_valdemarai_laikrastis_a2_570x400mm

⁸ Nurodomas pranešimas aprašytas pažymos_1 punkte

šmeižikišką leidinį (Priedas Nr. 6) <...>. 13. Pažymėtina, kad 2020 m. spalio 9 d., t. y. penktadienį, prieš pat rinkimus Viešoji įstaiga „Laisvės TV“ išleido ir aktyviai pradėjo viešojoje erdvėje, t. y. internete, platinti video įrašą su lenkų ir lietuvių kalbos subtitrais (toliau – Video įrašas).¹⁰ <....>“.

9.1. Keturioliktame ir penkioliktame skundo punktuose pateikiama teisinė argumentacija, kurioje nurodoma Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 91 straipsnio 2 dalis. Taip pat nurodoma, kad: „17. Tiek A. Tapinas, tiek jo valdoma (kontroliuojama) viešosios informacijos skleidėja VšĮ „Laisvės TV“ pažeidė SRĮ 52 ir 53 straipsnyje nustatytus imperatyvius draudimus skleisti kompromituojančių medžiagą apie kandidatą ir/ar kandidatų sąrašą iškėlusią partiją iki rinkimų likus 10 dienų, taip pa imperatyvų tų pačių teisės normų reikalavimą kiekvienu atveju suteikti galimybę kandidatui ir /ar kandidatų sąrašą iškėlusiai partijai pateikti savo atsakomąją nuomonę. Pavyzdžiui, 2020 m. spalio 9 d. Andrius Tapinas asmeninėje paskyroje paskelbė Video įrašą, kuris neabejotinai priskirtinas kompromituojančiai medžiagai pagal SRĮ 52 ir 53 straipsnius. Be to, apie LLRA – KŠS draudžiamuoju laikotarpiu buvo platinamas popierinis Laikraštis ir internete buvo viešai prieinama elektroninė jo versija. 18. Draudžiamu laikotarpiu paskleistos kompromituojančios medžiagos kiekis, jos skleidimo mastas ir intensyvumas akivaizdžiai patvirtina, kad tokios informacijos skleidimas sudarė itin šiurkščius SRĮ 52 ir 53 straipsnių pažeidimus, kurie negalėjo neturėti įtakos LR Seimo narių rinkimų daugiamandatėje apygardoje rezultatams.“

9.2. Skunde taip pat nurodoma, kad buvo nesilaikoma politinei reklamai nustatytų reikalavimų: „25. Akivaizdu, kad Andrius Tapinas visą informacinę prieš pareiškėją nukreiptą kampaniją, sudarytą iš informacijos skleidimo „Facebook“ tinkle, per VšĮ „Laisvės TV“ transliuojamų laidų, Laikraščio, kuria buvo siekiama, kad LLRA-KŠS neperžengtų 5 procentų balsavusių rinkėjų balsų barjero ir negautų nei vieno mandato daugiamandatėje apygardoje, skleidė turėdamas interesą paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose, taigi visa kampanijos metu skleista informacija turėjo būti pažymėta kaip politinė reklama. 26. Pažymėtina, kad šiuose Seimo rinkimuose dalyvavo ir nauja partija – Laisvės partija, kurios pavadinimas sutampa su Andriaus Tapino valdomos VšĮ „Laisvės TV“ pavadinimu, o pats A. Tapinas ne kartą viešai skelbė, kad jis palaiko ir ragina balsuoti už Laisvės partijos iškeltus kandidatus, nesilaikant įstatymo reikalavimų dėl politinės reklamos ir agitacijos žymėjimo politinės kompanijos laikotarpiu. Pavyzdžiui, 2020 m. spalio 5 d. savo asmeninėje socialinio tinklo „Faceebok“ paskyroje jis paskelbė įrašą, kuriame reiškia palaikymą Laisvės partijos kandidatėi Evelinai Dobrovolskai, kuri yra iškelta kandidatė tiek vienmandatėje apygardoje, tiek daugiamandatėje apygardoje <...>“ 29. Apibendrinant visa, kad išdėstyta, akivaizdu, kad Andriaus Tapino ir jo valdomos VšĮ „Laisvės TV“

⁹ Nurodomas pranešimas aprašytas pažymos 4 punkte

¹⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=LI7A42jn5NA>

vykdyta neteisėta ir neatitinkanti įstatymo reikalavimų Laisvės partijos palaikymo kampanija ir aktyvi prieš LLRA-KŠS ir jos iškeltus kandidatus nukreipta agitacinė kampanija kvalifikuotina kaip veiksmai, kurie yra atlikti turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų ar kandidatų, ir yra neteisėti, sudarantys šiurkščius įstatymų pažeidimus, turėjusius esminės įtakos 2020 m. Seimo rinkimų rezultatams. Palaikanti Laisvės partija ir jos kandidatus. 30. Dėl nurodytų aplinkybių ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 91 straipsnio 2 dalimi ir 92 straipsniu prašome: „1. Nedelsiant, t. y. artimiausiam Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdyje svarstyti šitą skundą ir nustatyti, kad vykdant 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimus daugiamandatėje rinkimų apygardoje buvo padaryti šiurkštūs įstatymų pažeidimai, kurie turėjo esminės įtakos rinkimų rezultatams; 2. Pripažinti Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. spalio 11 d. rinkimus daugiamandatėje rinkimų apygardoje negaliojančiais; 3. Paskelbti pakartotinius Lietuvos Respublikos Seimo rinkimus daugiamandatėje apygardoje.“

10. VRK 2020 m. spalio 18 d. posėdžio metu svarstytas klausimas dėl Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos 2020 m. spalio 14 d. skundo. Dalyvaujant 12 Komisijos narių, bendru sutarimu pritarta, kad neatsiradus Komisijos narių, norinčių savanoriškai prisidėti prie Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriaus tiriamo skundo, pavedama Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui tęsti skundo tyrimą.

11. Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyrius, nagrinėdamas priskirtus tirti skundus, tiek iki 2020 m. spalio 14 d. paskirto skundo tyrimo, tiek ir dėl rugsėjo mėnesį gauto pirmojo skundo tyrimo, apsiriboja Skyriaus uždaviniais ir funkcijomis, siekdamas įvertinti ir pateikti išvadas dėl paskleistos informacijos priskyrimo politinei reklamai ir dėl finansavimo šaltinio teisėtumo.

12. 2020 m. spalio 8 d. išsiųstas paklausimas VŠĮ „Laisvės TV“ (reg. Nr. 2-1507(7.9)). Gavus VŠĮ „Laisvės TV“ atsakymą, 2020 m. spalio 15 d. išsiųstas papildomas paklausimas VŠĮ „Laisvės TV“ (reg. Nr. 2-1557(7.9)). Tą pačią dieną paklausimai išsiųsti ir Andriui Tapinui (reg. Nr. 2-1558(7.9)), ir LLRA-LŠS (reg. Nr. 2-1559(7.9)).

13. 2020 m. spalio 14 d. gautas VŠĮ „Laisvės TV“ atsakymas (reg. Nr. 1-4906(7.9)), 2020 m. spalio 22 d. gautas papildomas VŠĮ „Laisvės TV“ atsakymas (reg. Nr. 1-5191(7.9)), 2020 m. spalio 22 d. gautas Andriaus Tapino atsakymas (reg. Nr. 1-5019(7.9)).

14. 2020 m. spalio 14 d. gautame VŠĮ „Laisvės TV“ atsakyme nurodoma:

14.1. „VŠĮ Laisvės TV priima komercinės reklamos užsakymus, tačiau niekada nėra priėmusi politinės reklamos užsakymų“.

14.2. „Pagrindinė VŠĮ Laisvės TV laida yra „Laikykites ten su Andriumi Tapinu“ – politinės satyros laida, kuri visus metus skelbia turinį, kuris gali būti laikomas vienos ar kitos partijos nenaudai. Šių rinkimų periodu be įprastinių laidų buvo parengtos dar septynios laidos,

kritiškai ir satyriškai atsiliepiančios apie septynias partijas. Laidų vedėjo ir visuomenininko Andriaus Tapino pasisakymai asmeninėje paskyroje socialiniame tinklalapyje Facebook yra jo asmeninis reikalas ir „Laisvės TV“ nesiima jų vertinti. VŠĮ Laisvės TV taip pat neturi įtakos Andriaus Tapino satyrinių autorinių laidų kūrimui. Norėdami sužinoti laidos autoriaus vertinimą prašome kreiptis į Andrių Tapiną“.

14.3. Patikslintame VŠĮ „Laisvės TV“ atsakyme nurodoma, kad: *„Šios partijos buvo pasirinktos todėl, kad jos buvo labiausiai aptariamoms, įdomios mūsų žiūrovui ir turėjo didžiausią tikimybę (pagal atliktas apklausas, tokias, kaip „Baltijos tyrimai“) surinkti 5% ir patekti į seimą.“*

1.	<i>Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdis</i>	<i>https://www.youtube.com/watch?v=TfzFrnTTkcg&list=PL8TBk5U1IzT58Z4_Hu4mJI1MLFKyPrnw4&index=1</i>
2.	<i>Darbo partija</i>	<i>https://www.youtube.com/watch?v=2Ux_25NHDOU&list=PL8TBk5U1IzT58Z4_Hu4mJI1MLFKyPrnw4&index=2</i>
3.	<i>Lietuvos socialdemokratų darbo partija¹¹</i>	<i>https://www.youtube.com/watch?v=uGIPoGfCDY0&list=PL8TBk5U1IzT58Z4_Hu4mJI1MLFKyPrnw4&index=3</i>
4.	<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga</i>	<i>https://www.youtube.com/watch?v=kTgZG8d5hMU&list=PL8TBk5U1IzT58Z4_Hu4mJI1MLFKyPrnw4&index=6</i>
5.	<i>Laisvės partija</i>	<i>https://www.youtube.com/watch?v=xhg_56r1ziQ&list=PL8TBk5U1IzT58Z4_Hu4mJI1MLFKyPrnw4&index=4</i>
6.	<i>Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai</i>	<i>https://www.youtube.com/watch?v=z3xeNrtg4ro&list=PL8TBk5U1IzT58Z4_Hu4mJI1MLFKyPrnw4&index=5</i>

14.4. Papildomai paklausime VŠĮ „Laisvės TV“ taip pat buvo teiraujamosi: *„Ar Jūsų įprastinių laidų metu buvo kokių nors būdu siekiama užtikrinti objektyvumo ir politinės kampanijos dalyvių lygiateisiškumo principus aptariant politinės kampanijos dalyvius laidose?“, „Prašome nurodyti kriterijus, kuriais vadovaujantis buvo užtikrinama, kad šių principų būtų laikomasi transliuojamose laidose.“* Papildomai pateiktame atsakyme nurodoma: *„Autorinės laidos paprastai yra subjektyvūs jų kūrėjo kūriniai; Laidų autoriai kuria savo laidas savo nuožiūra, atsižvelgdami į savo konstitucines teises rinkti, gauti ir skleisti informaciją.“*

14.5. 2020 m. spalio 14 d. gautame VŠĮ „Laisvės TV“ atsakyme nurodoma: *„Laisvės TV socialinio tinklalapio Facebook paskyroje viešinamas turinys apie „Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga“ yra VŠĮ Laisvės TV iniciatyva. VŠĮ Laisvės TV turinyje niekada nebuvo teigiamai atsiliepiama apie kitus kandidatus, kurie keliami kitų partijų toje pačioje apygardoje kaip „Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga“. Andriaus Tapino*

¹¹ Pagal laidos turinį laida turėtų būti priskirta Lietuvos socialdemokratų partijai.

paskyra socialiniame tinklalapyje Facebook yra asmeninė paskyra, todėl VŠĮ Laisvės TV jo įrašų komentuoti negali.“

14.6. 2020 m. spalio 14 d. gautame VŠĮ „Laisvės TV“ atsakyme nurodoma: *„I VŠĮ Laisvės TV šiais metais nesikreipė jokios politinės partijos ar jų atstovai. VŠĮ Laisvės TV niekur ir jokia forma palankiai nevertino jokių politinių partijų atstovų šioje rinkiminėje kompanijoje.“*

14.7. 2020 m. spalio 14 d. gautame VŠĮ „Laisvės TV“ atsakyme nurodoma: *„Norėtume Jus informuoti, kad rėmėmės Jūsų pačių parengtos metodinės informacijos I skyriaus 1 punktu, kad VŠĮ Laisvės TV nėra politikas, politinė partija ar politinės kampanijos dalyvis ir neveikia jokio politinio kampanijos dalyvio interesais. Taip pat rėmėmės III skyriaus 16.3 punktu, kad politinė reklama nelaikomos diskusijų laidos. Manome, kad žodis „diskusijų laidos“ buvo pavartotas plačiaja prasme, įtraukiant ir kitas formas tokias kaip spausdintinas diskusinis leidinys.“*

14.7.1. Papildomai pateiktame atsakyme (papildomu paklausimu buvo prašoma patikslinti argumentus dėl politinės reklamos) nurodoma: *„Mes nesame politinės kampanijos dalyviai; 2.2. Jūsų puslapyje nurodyta: „Politinė reklama – valstybės politiko, politinės partijos, politinės partijos nario, politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa (Įstatymo 2 straipsnio 8 dalis).“ Norime atkreipti dėmesį, kad VŠĮ Laisvės TV nėra politikas, politinė partija, ar politinės partijos narys, politinės kampanijos dalyvis ir mūsų skleidžiama informacija nebuvo jokio valstybės politiko, politinės partijos, politinės partijos nario, politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais nei už užmokestį, nei neatlygintinai skleidžiama informacija. To pasekoje, tai nebuvo ir nėra politinė reklama.“*

14.8. 2020 m. spalio 14 d. gautame VŠĮ „Laisvės TV“ atsakyme nurodoma: *„Diskusiniame leidinyje „Viso gero, Valdemarai?“ yra nurodyta, kad jo leidėjas yra VŠĮ „Laisvės TV, diskusinis leidinys buvo inicijuotas turint tikslą aptarti ir diskutuoti apie „Lietuvos lenkų rinkimų akcija – Krikščioniškų šeimų sąjunga“ veiklą ir vertybes. <...> Šiam diskusiniam leidiniui leisti ir platinti buvo surinkta parama iš pavienių fizinių asmenų. Finansavimui buvo skirta atskira VŠĮ Laisvės TV banko sąskaita, esanti AB “Swedbank” - LT87 7300 0101 5538 4924. Lėšų rinkimas prasidėjo š. m. rugsėjo mėn. 14 d. Surinkta 15017,13 Eur, paramą suteikė 464 asmenys“.*

14.8.1. Papildomai pateiktame paklausime buvo prašoma nurodyti asmenų vardus ir pavardes bei paaukotas sumas, kurių paaukota suma viršijo daugiau nei 12 Eur.

14.8.2. Papildomai pateiktame VŠĮ Laisvės TV atsakyme nurodoma: „*VŠĮ Laisvės TV nėra politinė kompanija. Vadovaujantis Asmens duomenų apsaugos Reglamentu bei įstatymu, tokių duomenų neturime teisės nei rinkti, nei platinti*“.

14.9. 2020 m. spalio 14 d. gautame VŠĮ „Laisvės TV“ atsakyme nurodoma: „*Žinių, kad prie leidinio sukūrimo prisidėjo kiti politinės kampanijos dalyviai ar kiti su politinės kampanijos dalyviais susiję asmenys, mes neturime. <...> Viso išleista 15730,77 Eur, iš kurių VŠĮ Laisvės TV Visuomeninės organizacijos „Baltosios pirštinės“ projektui „Už skaidrius ir sąžiningus Seimo rinkimus“ skyrė 713,64 Eur nuosavų lėšų. VŠĮ Laisvės TV laidų sukūrimui lėšos nebuvo naudojamos.*“

- Leidinio leidyba kainavo 5 150 Eur, pagal Polska Press Sp. z o.o. išrašytą sąskaitą faktūrą (pridedama, Priedas Nr. 1).

- Leidinio talpinimas internete kainavo 45 JAV dolerius (pagal mokėjimą konvertavus – 39,57 Eur) sąskaita faktūra pridedama (priedas Nr. 4).

- Leidinio platinimas kainavo 7 500 Eur + PVM, pagal UAB „Galley group“ išrašytas sąskaitas faktūras (pridedama, priedas Nr. 2 ir priedas Nr. 2A).

- UAB „Adnet media“ suteikė reklaminio skydelio talpinimo internete paslaugas – 220 Eur + PVM, sąskaita faktūra pridedama (priedas Nr. 3).¹²

- 1 200 Eur finansinė parama suteikta Paramos gavėjui priklausančiame portale www.aukok.lt esančiam Visuomeninės organizacijos „Baltosios pirštinės“ projektui „Už skaidrius ir sąžiningus Seimo rinkimus“.

14.10. 2020 m. spalio 14 d. gautame VŠĮ „Laisvės TV“ atsakyme nurodoma: „*Diskusinis Leidinys “Viso gero, Valdemarai?” buvo platinamas š. m. spalio mėn. 2 – 15 dienomis, šiuose miestuose: Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys, Alytus, Marijampolė, Mažeikiai, Jonava, Utena, Kėdainiai, Tauragė, Telšiai, Ukmergė, Plungė, Kretinga, Palanga, Radviliškis, Šilutė, Gargždai, Druskininkai, Rokiškis, Elektrėnai, Kuršėnai, Grigiškės, Biržai, Garliava, perkant neadresuojamos reklamos platinimo paslaugas iš UAB „Galley group“. Leidinių kiekių paskirstymą pagal miestus ir leidinio platinimo ataskaitą pridedame (priedas Nr. 5 ir priedas Nr. 5A). Taip pat leidinys yra patalpintas internete, adresu: <https://bit.ly/33M2biQ>“.* Papildomai pateiktame VŠĮ Laisvės TV atsakyme nurodoma: „*VŠĮ Laisvės TV pirko neadresuojamos reklamos platinimo paslaugas iš UAB „Galley group“, pagal su tiekėju suderintą geografinį padengimą visoje Lietuvoje. Daugiau kriterijų nebuvo numatyta.*“

14.11. 2020 m. spalio 14 d. gautame VŠĮ „Laisvės TV“ atsakyme nurodoma: „*Rengiant šį leidinį politinei partijai „Lietuvos lenkų rinkimų akcija – Krikščioniškų šeimų sąjunga“ buvo*

¹² TNS LT, UAB. Kantar, kuri atlieka politinės reklamos stebėseną, užfiksavo, kad buvo skleidžiama nepažymėta politinė reklama Google Ads pavadinimu „VISO GERO, VALDEMARAI?“.

siūloma išsakyti savo nuomonę apie partijos veiklą ir vertybes. El. laiškas buvo siunčiamas 2020 m. rugsėjo mėn. 21 d. adresu, info@awpl.lt ir buvo nurodytas terminas iki 2020 m. rugsėjo mėn. 23 d. Laiško kopija pridedama (priedas Nr. 6).“

14.11.1. Papildomai pateiktame paklausime buvo prašoma nurodyti, ar visiems asmenims, į kuriuos kreipėtės dėl pasisakymo, buvo suteiktas vienodas terminas atsakymui (iki 3 dienų). Papildomai pateiktame VŠĮ Laisvės TV atsakyme nurodoma: *„Paprastai suteikiame galimybę pasisakyti asmenis, kurie to pageidauja. Į jų atsakymus ir pasisakymus atsižvelgiame pagal mūsų įtempto darbų grafiko galimybes.“*

14.12. 2020 m. spalio 14 d. gautame VŠĮ „Laisvės TV“ atsakyme nurodoma: *„Taip, buvo planuojama išleisti daugiau tokio pobūdžio diskusinių leidinių apie kitas politines partijas, dalyvaujančias 2020 metų spalio mėn. 11 dienos Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose, deja, dėl lėšų trūkumo teko apsiriboti partijų pristatymu Andriaus Tapino laidoje „Laikykites ten su Andriumi Tapinu“.“*

14.12.1. Papildomai pateiktame paklausime buvo prašoma nurodyti: *„Kodėl buvo pasirinkta išleisti leidinį tik apie LLRA-KŠS?“*. Papildomai pateiktame VŠĮ „Laisvės TV“ atsakyme nurodoma: *„Išleisti leidinį apie LLRA-KŠS buvo pasirinkta todėl, kad jis buvo suplanuotas pirmasis.“*

14.12.2. Papildomai pateiktame paklausime buvo prašoma nurodyti: *„Ar priimdami sprendimą išleisti leidinį tik apie LLRA-KŠS įvertinote politinės kampanijos dalyvių lygiateisiškumo principo užtikrinimą?“*. VŠĮ „Laisvės TV“ nurodė: *„Mes stengiamės užtikrinti laidų kūrėjų saviraiškos laisvę ir leisti jiems savo nuožiūra kurti savo kūrinius ir neriboti jų konstitucinių laisvių.“*

14.12.3. Papildomai pateiktame paklausime buvo prašoma nurodyti: *„Apie kokias kitas partijas buvo planuojama išleisti daugiau tokio pobūdžio leidinių?“*. Nurodyta: *„Apie visas partijas, išvardintas 1.1. punkte“¹³.*

14.12.4. Papildomai pateiktame paklausime buvo prašoma nurodyti: *„Kodėl neturėdami lėšų iš anksto rinkote finansavimą vienam leidiniui, bet nepaskirstėte lėšų didesniai ir bendresniai leidiniui įtraukiant ir kitas partijas arba kelių leidinių išleidimui?“*. Papildomai pateiktame VŠĮ „Laisvės TV“ atsakyme nurodoma: *„Savo kūrybinę veiklą mes planuojame patys, be pašalinio įsikišimo į mūsų ir mūsų autorių saviraiškos kūrybinę veiklą.“*

14.13. Išnagrinėjus VŠĮ „Laisvės TV“ pateiktą informaciją apie šiai akcijai surinktų lėšų panaudojimą, papildomai pateiktame paklausime buvo prašoma nurodyti: *„Kaip Jūsų finansinė parama suteikta „Baltosios pirštinės“ projektui „Už skaidrius ir sąžiningus rinkimus“ susijusi su*

¹³ Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdis, Darbo partija, Lietuvos socialdemokratų darbo partija (pagal nurodytos laidos turinį teisingiau būtų įvardinti Lietuvos socialdemokratų partija), Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga, Laisvės partija, Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai.

akcijos, kuriai buvo renkamos lėšos, tikslais?“. Nurodyta: „Nemanome, kad VRK turi kompetenciją rinkti informaciją apie mūsų visuomeninę veiklą, susijusią su privačių asmenų dalyvavimu skaidrių ir sąžiningų rinkimų kontrolės projektuose, kadangi tai yra išimtinai privačios iniciatyvos. Asmenys, dalyvaujantys tokioje veikloje dažniausiai nepageidauja, kad būtų atskleisti jų duomenys.“

15. 2020 m. spalio 16 d. gautas Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kriminalinės policijos Sunkių nusikaltimų tyrimo valdybos 3-iojo skyriaus nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą (reg. Nr. 1-4750(7.9). Gautame dokumente nurodoma, kad buvo gautas Lietuvos Respublikos Seimo narės Vandos Kravčionok pareiškimas pradėti ikiteisminį tyrimą dėl galimo neapykantos kurstymo, kuris buvo persiųstas iš Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros. Kadangi tyrimo metu buvo nustatytas galimas administracinis ar kitoks teisės pažeidimas, medžiagą nutarta perduoti VRK: *„Dėl galimų Lietuvos Respublikos administracinio nusižengimų kodekso 92 str. „Politinės reklamos skleidimo reikalavimų nesilaikymo“ ir 93 str. "Politinių kampanijų finansavimo tvarkos pažeidimo" tikslinga patikslinimo medžiagą perduoti nagrinėti Lietuvos Respublikos vyriausiajai rinkimų komisijai pagal kompetenciją (LR ANK 589 str.).“*

15.1. Nutarime įvertinamas VŠĮ „Laisvės TV“ išleistas diskusinis leidinys: *„Kaip matyti iš surinktos medžiagos, VŠĮ „Laisvės TV“ išleistas diskusinis leidinys, kurio turinyje pateikta nuomonė apie politinės partijos LLRA-KŠS kandidatus, informacija apie jų atliktus darbus, cituojamos kitų žmonių kritiškos nuomonės LLRS-KŠS atžvilgiu, pasisakymai, horoskopai, anekdotai, skelbimai. Leidinyje pažymėta, kad LLRA-KŠS buvo išsiųstas oficialus laiškas ir klausimai apie šiuos pasisakymus, kad būtų pateikta lygiavertė pozicija leidinyje, tačiau jokio atsakymo nebuvo sulaukta. Šiuo atveju leidinyje cituojamos žmonių nuomonės vertintinos kaip kritiškos, tačiau jokių būdu ne skatinančios neapykantą ar skatinančios kurstymą diskriminuoti žmonių grupę ar jai priklausantį asmenį dėl tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų. Leidinio turinyje nėra jokių duomenų kuriuos būtų galima vertinti kaip ketinimą pasityčioti, paniekinti, diskriminuoti asmenį dėl jo rasės, tautybės bei kitų straipsnyje nurodytų požymių, tai pat, kad būtų kurstoma smurtauti, fiziškai susidoroti su tokia žmonių grupe. Priešingai, minimame leidinyje pabrėžiama, jog tokia veikla jokių būdu nesiekama skatinti tautinės ar kitokios neapykantos, o kalbama apie siekį darniai sugyventi vienoje valstybėje, išvengiant neskaidrių rinkimų bei antivalstybinės retorikos. Be to, vadovaujantis nuoseklia EŽTT praktika, leidžiamos politiko kritikos ribos yra daug platesnės negu valstybės tarnautojo, teismo ar privataus asmens. Politiko statusas įpareigoja būti ypač tolerantišku kritikai, jam taikoma didesnė tolerancijos kritikai taisyklė. (EŽTT 2007-08-10 sprendimas Lyashko prieš Ukrainą).“*

15.2. Nutarime pasisakoma ir dėl leidinio finansavimo klausimo: „*Pareiškėja apklaustos metu patikslino pareiškimą ir nurodė, kad dėl jai neaiškaus leidinio "Viso gero, Valdemarai?" finansavimo šaltinio padarė prielaidą dėl galimo politinės kampanijos neteisėto finansavimo ir galimai nusikalstamos veikos numatytos LR BK 175 (1) str. buvimo. LR BK 175 (1) str. numatyta baudžiamoji atsakomybė už neteisėtas politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimą, už kurių atsako tas, kas neteisėtai teikė lėšas ar kitokią paramą, kurių vertė viršija 500 MGL dydžio sumą, politinei partijai ar politinei kampanijai tiesiogiai ar netiesiogiai finansuoti arba šias lėšas ar paramą neteisėtai priėmė ar panaudojo politinės partijos ar politinės kampanijos veikloje. Patikslinimo metu nustatyta, kad VŠĮ „Laisvės TV“ iniciatyva išleisto diskusinio leidinio „Viso gero, Valdemarai?“ tiražas buvo 300 000 vnt. Leidinio leidyba, viešinimas internete, platinimas kainavo 14264,57 Eurų, tai patvirtina pateiktos sąskaitos faktūros. Diskusiniam leidiniui leisti buvo teisėtai surinkta parama iš pavienių fizinių asmenų: 15017,13 Eurų, kas neviršija 500 MGL dydžio sumos. Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, teigtina, kad negauta pakankamai objektyvių duomenų, kad VŠĮ „Laisvės TV“ neteisėtai priėmė ir panaudojo paramą virš 500 MGL dydžio sumos, kas yra būtinas nusikalstamos veikos numatytos LR BK 175 (1) str. sudėties požymis, todėl pradėti ikiteisminį tyrimą netikslinga.“*

16. 2020 m. spalio 21 d. gautas LLRA-LŠS atsakymas (reg. Nr. 1-4928(7.9), kuriame nurodoma: „*Informuojame, kad iki VŠĮ Laisvės TV leidinio „Viso gero, Valdemarai?“ paskelbimo LLRA-KŠS nebuvo siūloma galimybė išreikšti savo nuomonės. LLRA-KŠS negavo jokių kvietimų dalyvauti VŠĮ Laisvės TV organizuojamuose filmavimuose ir nesikreipė nei į VŠĮ Laisvės TV, nei į Andrių Tapiną dėl galimybės dalyvauti, pasisakyti diskusijose.“*

17. 2020 m. spalio 15 d. Andriui Tapinui (reg. Nr. 2-1558(7.9) pateiktame paklausime buvo užduodami klausimai siekiant išsiaiškinti, ar buvo siekiama užtikrinti objektyvumo ir politinės kampanijos dalyvių lygiateisiškumo principus, taip pat buvo norima išsiaiškinti, kaip pats Andrius Tapinas vertina socialiniame tinkle „Facebook“ skelbiamus įrašus, skatinančius nebalsuoti už LLRA-KŠS, ir kodėl jų nelaiko politine reklama ir jų nežymi kaip politinės reklamos.

18. 2020 m. spalio 22 d. gautame Andriaus Tapino atsakyme nurodoma:

18.1. „*Mano kuriama autorinė laida „Laikykites ten su Andriumi Tapinu“ yra politinės satyros laida. Kaip ir bet kuri autorinė laida ši laida yra kuriama naudojantis LR Konstitucijos 25 str. įtvirtinta mano asmenine teise laisvai reikšti savo įsitikinimus, gauti ir skleisti informaciją. Savo saviraiškos laisve naudojuosi siekdamas inicijuoti ir palaikyti visai visuomenei svarbius debatus viešojo intereso temomis. Šio žanro kūrinuose negali būti taikomi objektyvumo ar lygiateisiškumo kriterijai, nes yra reaguojama į aktualijas ir satyros reikalaujančią politikų ar kitų visuomenės veiklą. Papildomose laidose, kuriose buvo satyriškai pristatomi įvairių partijų sąrašai, partijos buvo pasirinktos mano asmeniniu sprendimu, vadovaujantis mano įsitikinimu šių partijos veiklos*

pristatymo visuomenei būtinumu, sociologinių apklausų duomenimis, leidžiančiais spręsti apie jų galimybes patekti į parlamentą.“

18.2. „Savo žurnalistinėje, kūrybinėje veikloje vadovaujosi Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija (toliau – Konvencija), LR Konstitucija, įstatymais ir kitais visuomenės informavimą reglamentuojančiais teisės aktais. Atkreipiu dėmesį, kad politinių rinkimų metu ypač svarbu, kad rinkėjams būtų pateikta kuo daugiau ir platesnės informacijos apie politinės kampanijos dalyvius bei jų veiklos vertinimą, kad rinkėjai dalyvautų rinkimuose sąmoningai, įvertinę gautą informaciją apie politinės kampanijos dalyvius.“

18.3. „Vadovaujantis Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 2 straipsnio 9 punktu yra apibrėžtas politinės kampanijos dalyvis – asmuo arba asmenų grupė, kurie siekia būti išrinkti arba kad referendumo klausimas būtų priimtas arba nepriimtas ir kurie yra Vyriausiosios rinkimų komisijos įregistruoti šio įstatymo nustatyta tvarka. Nei aš, nei VŠĮ „Laisvės TV“ nesame ir negalime būti politinės kampanijos dalyviai, todėl negalime būti vertinami kaip politinės kampanijos ar reklamos subjektai.“

18.4. „Laikykitės ten su Andriumi Tapinu“ laidoje ir mano asmeniniame Facebook puslapyje nuolat yra pateikiama neigiama ir kritiška informacija apie įvairias partijas ir jų atstovus. Tai yra Konstitucijos suteikta ir saugoma mano žodžio laisvė, mano asmeninis ir VŠĮ „Laisvės TV“ indėlis į viešuosius debatus visai visuomenei svarbiais klausimais.“

18.5. „Nevedu savo pasisakymų statistikos, todėl neturiu duomenų, kuriais remdamiesi teigiate, jog „neigiama/kritiška“ informacija apie LLRA-KŠS mano laidoje ir/ar Facebook puslapyje yra kartojama dažniau nei apie kitas partijas. Dar kartą norėčiau pabrėžti, kad apie politiką rašau ir kuriu laidas visos rinkimų kampanijos metu, ir reaguuju į visuomenines, politines aktualijas bei įvairių politikų pasisakymus bei veiksmus. Neturiu jokių įpareigojimų, nustatytų įstatymuose, kaip nors užtikrinti politinės kampanijos dalyvių lygiateisiškumą, kadangi pats nesu politinės kampanijos dalyvis ir tik pats asmeniškai subjektyviai sprendžiu apie ką konkrečiu atveju turiu pasisakyti, ar ką kritikuoti. Dažniausiai tai lemia politinės kampanijos dalyvių veiklos aktualijos ar jų viešai pareikštos pozicijos vienu ar kitu visai visuomenei svarbiu klausimu bei mano asmeninė nuomonė, kuri gali būti ir subjektyvi. Esu subjektyvus vertindamas kuri politinė partija yra verta, o kuri neverta gauti rinkėjų balsus. Ir tokią poziciją reiškiu viešai kaip ir kiti viešojo diskurso dalyviai. Ar mano vertinimais vadovautis ar juos ignoruoti yra kiekvieno mano viešosios veiklos stebėtojo asmeninis reikalas.“

18.6. „Ne, nei viena partija ir nei vienas iš jūsų minimų kandidatų nei į mane asmeniškai nei į VŠĮ „Laisvės TV“ nesikreipė ir neskyrė piniginių lėšų jų politinės kampanijoms ar kitiems tikslams.“

18.7. „Teisę išsakyti savo nuomonę, reikšti įsitikinimus ir laisvai teikti informaciją man suteikia Konstitucijos 25 straipsnis, Konvencijos 10 straipsnis. Aš pats subjektyviai, remdamasis savo patirtimi sprendžiu kokie ir kurie asmenys būtų geri Seimo nariai, o kurie - nebūtų. Taip pat norėčiau pastebėti, kad savo nuomonę apie kitus kandidatus šios rinkimų kampanijos metu viešai – socialiniuose tinkluose ir laidų metu - išreiškė tūkstančiai kitų žmonių, kurie nėra politinės kampanijos dalyviai – nuo aktorių iki verslininkų.“

18.8. „Kaip minėjau, aš nesu politinės kampanijos dalyvis, todėl savo įrašus laiku Konstitucijos ginamų įsitikinimų raiška. Dar kartą pakartosiu, aš, kaip ir tūkstančiai kitų Facebook vartotojų, nesu politinės kampanijos dalyvis, neturiu jokių įsipareigojimų rinkiminės kampanijos dalyviams, nepriimu jokių politinės reklamos užsakymų, todėl apie ką rašyti ir ką komentuoti atsirenku savo nuožiūra ir nemanau, kad jeigu kritiškai ar palankiai atsiliepiu apie vieną politinę partiją, tą patį privalau daryti dar apie 16 kitų.“

18.9. „Dalis VRK pateiktų klausimų gali būti vertinami kaip įsikišimas į mano visuomeninę veiklą. Jų formulavimas galimai yra susijęs su asmenų, kurie siekia mane apkaltinti teisės aktų nesilaikymu, pateiktais skundais. Kadangi man nėra žinomas visų VRK pateiktų skundų turinys, tai tik iš pateikiamų klausimų galiu tik spėti, kad esu kaltinamas savo veiklos politiniu neobjektyvumu. Abejoju, ar VRK turi įstatymuose įtvirtintą kompetenciją tirti tokius skundus ir ar apskritai tokie skundai gali būti tiriami. Atkreipiu VRK dėmesį į Konstitucijos 31 straipsnio 3 dalį, kurioje nustatytas draudimas versti duoti parodymus prieš save. Kadangi nesu politinės kampanijos dalyvis bei pateiktų skundų VRK turinys yra nukreiptas prieš mano visuomeninę veiklą, tai neturiu pareigos detalai atsakyti į kiekvieną pateiktą klausimą.“

18.10. „Taip pat atkreipiu VRK dėmesį į Konstitucijos 33 straipsnio 33 straipsnyje nustatytą draudimą persekioti už kritiką. Bet koks persekiojimas už visuomeninę veiklą reiškiant savo nuomonę apie politinės kampanijos dalyvius turi būti vertinamas kaip persekiojimas už kritiką.“

18.11. „Dalis pateikiamų klausimų yra susiję su Asmens duomenų apsaugos Reglamento ir įstatymo draudimais rinkti ir skelbti tokius duomenis, todėl jų negaliu nei rinkti, nei teikti.“

19. Patikrinus socialiniame tinklalapyje „Facebook“ esančius **Laisvės TV** įrašus, atrinkti su „Viso gero, Voldemortai“ ir „Viso gero, Valdemarai?“ organizuotomis akcijomis susiję įrašai:

Eil. Nr.	DATA	ĮRAŠO TURINYS
1.	2020-09-14	„Dažnai tie balsai nėra nuoširdus tikėjimas pačia partija”, - Vilniaus lenkakalbių mokyklų ir darželių situacija dalinasi politikė Evelina Dobrovolska. ✓ Visą pokalbį apie Voldemorto rinkiminį aparatą žiūrėkite

		<i>Laisvės TV „YouTube” kanale: https://youtu.be/OXNHfyjWm3M¹⁴</i>
2.	2020-09-17	<i>Paskutinis balsavimas Seime įrodė, jog tomaševskininkams Rusija - šventas dalykas. ✓ Visą pokalbį su Robert Duchnevič ir Evelina Dobrovolska žiūrėkite mūsų „YouTube“ kanale: https://youtu.be/OXNHfyjWm3M¹⁵</i>
3.	2020-10-01	<i>🔥 Jūsų dėmesiui diskusinis leidinys „Viso gero, Valdemarai? “: https://bit.ly/visogero Ne teiginys, o klausimas. Nes čia ne politinė reklama, o diskusinis leidinys. Tomaševskio partijai buvo suteikta galimybė taip pat pasisakyti jame. Leidinyje apžvelgiamas Tomaševskio sąrašas, savo nuomonę išsako ir Lietuvos lenkai, o pabaigoje, kaip ir pridera solidžiam leidiniui - horoskopai, komerciniai skelbimai ir anekdotai. 300 000 popierinis tiražas, atspausdintas Lenkijoje bus platinamas 27 didžiausiuose Lietuvos miestuose, išskyrus Vilniaus kraštą. Labiausiai kreipiamės į tą rinkėją, kuris gal visai neplanavo dalyvauti rinkimuose ir mėgsta frazes „mano balsas čia nieko nepakeis“/ „balsuoti nėra už ką“. Pakeis, mielieji. Tikrai pakeis. Ypač, jeigu tą spalio 11-tą ateisite su dar 11-ka vienetų žmonių. Tai #VisoGeroVoldemortai¹⁶</i>
4.	2020-10-03	<i>Iki rinkimų liko visai nedaug. 🍀 Mes toliau pasakojame apie Tomaševskininkų darbelius ir tuos, kurie būtų protingesnis pasirinkimas negu jie. <...>¹⁷</i>
5.	2020-10-05	<i>🔥 Šiandien „Laisvės TV“ studijoje 14:30 val., tiesioginės transliacijos metu diskusija: Kas iš tikro kiršina lietuvius su lenkais ir kokie yra viso to tikslai? Diskusijoje dalyvauja: - Nepriklausomybės akto signataras Zbygnev Balčevič; - Žurnalistas Rimvydas Valatka; - Istorikas Alfredas Bumblauskas; - LLRA-KŠS narė, 12 sąrašo numeris Renata Cytacka.¹⁸ <...></i>
6.	2020-10-05	<i>„Tomaševskiui geriau yra konfliktas negu konflikto nebuvimas”, - apie lenkų mažumos problemas Lietuvoje pasakoja žurnalistas Rimvydas Valatka. ✓ Diskusiją apie lietuvių kiršinimą su lenkais ir viso to tikslus žiūrėkite Laisvės TV YouTube kanale: https://youtu.be/3pUy8Pi_DXs¹⁹</i>
7.	2020-10-05	<i>Spalio 5 dienos laidoje <...> 🔥 Diskusinis leidinys „Viso gero, Valdemarai? “: https://bit.ly/visogero ✓ Svarbiausios dienos <...>²⁰</i>
8.	2020-10-06	<i><...> Svarbiausią informaciją rasite čia: https://www.rinkejopuslapis.lt O dabar eikite balsuoti ir atsiveikinkite su Voldemortu. #Spalio11su11 ir #VisoGeroVoldemortai²¹</i>

¹⁴ <https://www.facebook.com/laisvestv/posts/2684633931794625>

¹⁵ <https://www.facebook.com/laisvestv/posts/2684633975127954>

¹⁶ <https://www.facebook.com/laisvestv/posts/2700167580241260>

¹⁷ <https://www.facebook.com/laisvestv/posts/2701287203462631>

¹⁸ Laidos metu nurodoma, kad turėjo dalyvauti, bet vėliau pranešė, kad Renata Cytacka nedalyvaus.

¹⁹ <https://www.facebook.com/laisvestv/posts/2703541993237152>

²⁰ <https://www.facebook.com/laisvestv/posts/2703634943227857>

²¹ <https://www.facebook.com/laisvestv/posts/2704279706496714>

9.	2020-10-08	<i>Spalio 8 dienos laidoje <...></i> 🔥 <i>Rinkimų naktis su Laisvės TV Atsisveikinimas su Voldemortu: <...></i> ²²
10.	2020-10-08	<i>Lietuvos lenkų rinkimų akcija – krikščioniškų šeimų sąjunga – partija, kuri turėtų atstovauti tautinių mažumų interesams, tiesa?</i> <i>Šiame aiškinamajame filmuke pasakojame, kaip atrodo V. Tomaševskio sukurtas įtakos, tarpusavio pagalbos ir pinigų siurbimo voratinklis. Kaip iš tikrųjų veikia ir kokiomis vertybėmis tiki ši partija?</i> <i>#VisoGeroVoldemortai</i> <i>Spalio 11 dieną. Su 11 draugų.</i> <i>P Šį filmuką galite žiūrėti su lenkų kalbos subtitrais Laisvės TV YouTube kanale: https://youtu.be/LI7A42jn5NA</i> ²³
11	2020-10-09	<i>Agitacinė Seimo rinkimų kampanija finišuoja, o mes Jus prie balsadėžių palydime su paskutiniais pasakojimais apie kandidatus.</i> <i><...> O #Spalio11AteikSu11 ir vakare susitinkame Rinkimų naktis su Laisvės TV Atsisveikinimas su Voldemortu.</i> ²⁴

20. Patikrinus socialiniame tinklalapyje „Facebook“ esančius **Andriaus Tapino** įrašus, atrinkti su „Viso gero, Voldemortai“ ir „Viso gero, Valdemarai?“ organizuotomis akcijomis susiję įrašai:

Eil. Nr.	DATA	ĮRAŠO TURINYS
1.	2020-09-02	<i>Apie tai išgirdęs vienos partijos lyderis man privačiai pasakė - "Sakyčiau, kad tai visiškai neįmanoma, bet po Laikykitės medikai ir Laisvės kelio, tiesiog patylėsiu, nes jūs dar galite imti ir TAI padaryt"</i> <i>Praėjo savaitė ir mes beveik prie starto linijos. Įvertinta ir atmesta dešimtyb planų, atsisakyta beviltiškų idėjų ir pritarta tom, kurios aną pusę gali pasiūsti į nokdauną, sudėlioti medijų ir virusinių kampanijų planai, išklaudyti būsimų sąjungininkų pasiūlymai, su rinkimų technologais iki smulkmenų supjaustytos rinkimų apygardos, surinkti ir įvertinti duomenys apie pirmuosius ir antruosius pasirinkimus.</i> <i>Kitą savaitę paskutinės dėlionės detalės, paskutiniai sąjungininkai ir draugai, paskutiniai strategijos pasitvirtinimai ir Laisvės TV bus pasiruošus.</i> <i>Reikės beprotiško jūsų visų palaikymo - ir tų, kurie nebalsuodavo, nes nebūdavo už ką, ir tų, kurie šiemet prie balsavimo urnų ateis pirmą kartą, ir tų, kurie norės paskirti savo laiko prisidėdami prie rudeninio valstybės išvalymo.</i> <i>Didžiausias politinis realybės šou "Atsisveikinimas su Voldemortu" - nuo rugsėjo 13.</i> <i>#mažiau5procentų #sudieVoldemortai</i> ²⁵
2.	2020-09-10	<i><...> O šiaip tik norėčiau pasakyti, kad jei rinkimuose balsuosite už Valdą Kazlauską, jūsų balsas bus įskaitytas kaip negaliojantis, bet jis vis tiek sumažins Tomaševskio šutvės šansus surinkti 5% ir patekti į Seimą. Tad už Valdą Kazlauską, draugai! <...></i> ²⁶

²² <https://www.facebook.com/laisvestv/posts/2706136326311052>

²³ <https://www.facebook.com/laisvestv/posts/2706191382972213>

²⁴ <https://www.facebook.com/laisvestv/posts/2706864692904882>

²⁵ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221744883724583>

²⁶ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221804978986927>

Pradedam. Politologai kraipo galvas ir nežino, kaip tai vertinti. O mes sakom – įvertinkim spalio 11 naktį, kai bendromis pastangomis tomaševskininkų partija nesurinks 5% ir nepateks į Parlamentą.

Jau pirmasis „Laikykitės ten“ pokalbis su Lietuvos lenkų politikais Evelina Dobrovolska ir Robert Duchnevič, parodė, kad tai nebus kampanija „lietuviai prieš lenkus“. Jokių būdu. Lietuviai yra už lenkus, už darnų sugyvenimą vienoje valstybėje, kurios piliečiai esame. Tomaševskininkai yra prieš tokį sugyvenimą, jiems tai peilis, užsukti šeimininko pinigų kraneliai.

Šioje kampanijoje klausysimės Lietuvos lenkų, kurie kartoja – nevadinkit tomaševskininkų lenkų partija, jie mūsų neatstovauja ir mums gėda būti tapatinamais su šia partija, jos antivalstybine retorika ir koloradinėmis vėliavėlėmis.

Neturiu iliuzijų, kad per mėnesį galima pakeisti už tomaševskininkus balsuojančių žmonių nuomonę Pietryčių Lietuvoje, tačiau galime suaktyvinti stebėtojus ir užkardyti nesąžiningus balsavimus.

Tačiau svarbiausia – jeigu mes norime atsisveikinti su Tomaševskiu, turime ateiti į rinkimus. Visoje Lietuvoje – nuo Lazdijų iki Skuodo. Mūsų skaičiavimais reikia papildomų 90 000 žmonių ir tomaševskininkų procentas kris žemiau 5 procentų.

Būtina ateiti balsuoti, net jei galvojat, kad visiškai nėra už ką balsuoti – balsuokit už Harį Poterį ir išmeskit Voldemortą. Biuletėnis bus negaliojantis, tačiau vis tiek bus įskaičiuotas, nes jūs išreiškėte savo valią.

Tad pagrindiniai „Atsisveikinimo su Voldemortu“ kampanijos darbai:

1. Stebėtojai Vilnijos regiono apygardose. Jų visada būdavo per mažai. Ir tada nutinka taip, kad tomaševskinės apygardos iš anksto balsuoja tris keturis kartus aktyviau nei Lietuvos vidurkis, nes žino, kad neužteks pajėgų sužiūrėti visas apylinkes, visus globos namus ir ligonines. Todėl tikslas – paruošti mažiausiai 100 savanorių rinkimų stebėtojų trijose apygardose: Nemenčinės, Medininkų ir Šalčininkų. Artimiausiomis dienomis bus registracijos forma.

2. Viešumas. Laisvės TV vyks diskusijos apie tautines mažumas, tiriamasis reportažas apie gyvenimą Vilniaus rajone, bus kuriami aiškinamieji video, kodėl tomaševskininkai yra nesuinteresuoti gerais lietuvių ir lenkų santykiais.

3. Rinkėjų aktyvinimas. Kartu su reklamos specialistais ir pasitelkę socialinius tinklus pakviesime ateiti į rinkimus ir atsivesti dar 20 draugų ir kaimynų. Paraginsime užsienio lietuvius registruotis ir balsuoti. Už bet kurią iš 16 partijų. Arba už Harį Poterį, arba už Valdą Kazlauską. Bet dėl bendro tikslo, kad parlamente nebematytume tokių politikų kaip Jedinskis, Rozova, Narkevičius ir kompanija.

Jauniausius arba pirmą kartą balsuosiančius pasieksime per socialinių tinklų influencerius TikToke ir Instagram – „Ateik į rinkimus, išmesk Voldemortą“. Vyresniems bus skirta Facebooko kampanija ir Laisvės TV eteris.

O tuos, kurie nelabai naudojasi socialiniais tinklais, pasieksime didžiausia mūsų priemone:

4. Laikraštis „Viso gero, Valdemarai“. Lietuvos lenkų žodžiais atskleidžiami tomaševskininkų tikslai ir pagrindiniai antivalstybiniai darbai. Kampanijos tikslas. Paaiškinimas, kodėl balsuojant sugadinti biuletėnį irgi yra pilietinės valios išraiška. TV programa ir horoskopai.

300 000 tiražu, o gal ir dar daugiau. Į kiekvienus namus.

Neslėpsiu, tam reikia pinigų ir jūsų pagalbos. Kategoriškai atsisakėme imti bent eurą iš bet kurios partijos, nes tikiu, kad atsisveikinti su Voldemortu galime dar kartą surėmę pečius. Bus sudėtinga, nes pandemija ir toks tyrantis nusivylimas politika nepadedą, bet aš tikiu, kad noras išvalyti

Lietuvisų politicos ir rozovų bus didesnis. Laikraščio leidybai ir kitiems reikalams Laisvės TV atidarė specialią sąskaitą:

Všį Laisvės TV

LT87 7300 0101 5538 4924

4.	2020-09-15	<p>Šiandien ryte tiesioginiame „Znad Wili“ eteryje išsaciau nuomonę, kodėl Tomaševskio partija neatstovauja Lietuvos lenkų, kodėl jiems turėtų būti gėda būti tapatinamiems su šita partija ir kokių permainų galime tikėtis Lietuvoje gyvenančių lietuvių ir lenkų santykiuose, kai į politinę sceną išeis naujos kartos lenkai politikai.</p> <p>Ir net nustebau ir pats tiesiogiai, ir iš mano pažįstamų lenkų gavęs tiek daug žinučių ir atsiliepimų iš Lietuvos lenkų, kurie palaiko mūsų mintis ir taip pat norėtų permainų. Galbūt iš tiesų jos nebetoli.</p> <p>Dar norėčiau pasakyti, kad žmonių išlaikomoje „Laisvės TV“ specialioje sąskaitoje per vieną dieną jau surinkta daugiau kaip 10 000 eurų žmonių paramos ir tai leis mums dar didesnę manevro laisvę. Dešimt K per vieną dieną. Tik primenu:</p> <p>Všį Laisvės TV LT87 7300 0101 5538 4924 Swedbank, Swift: HABALT22 Adresas: Verkių 31B-2 Paskirtis: „Viso gero, Voldemortai“.</p> <p>Paypal: el. paštas – gabija@laisves.tv, pažymėti „Viso gero, Voldemortai“</p> <p>Ir dar norėčiau pabrėžti kelis svarbius dalykus, kad nesipainiotume:</p> <p>„Viso gero, Voldemortai“ – yra socialiai atsakinga kampanija, skatinanti budrumą, jeigu paaiškėtų, kad tamsos valdovas Voldemortas iš tikrųjų nėra žuvis.</p> <p>„Viso gero, Valdemarai?“ – yra įvairių formų diskusijų ciklas įvairiose erdvėse, skirtas aptarti klausimą, ar Lietuvos rinkėjai turėtų toleruoti Valdemaro Tomaševskio partijos veiklą ir vertybes. Visose medijose Tomaševskio partijos atstovai turės progą pateikti savo lygiavertę nuomonę, kodėl Valdemarui nereikia sakyti viso gero.</p> <p>#visogeroVoldemortai²⁸</p>
5.	2020-09-17	<p>Waldemortas kontratakuoja.</p> <p>Kaip ir buvo galima tikėtis - tomaševskio partiją palaikančiame portale L24 išspausdintas anoniminis straipsnis "Tapinas kaip Landsbergis": http://l24.lt/.../pol.../item/348295-tapinas-jak-landsbergis</p> <p>Čia baisimasi "Viso gero, Valdemarai" akcija, mėginama konstruoti "lietuviai prieš lenkus" naratyvą, o akciją palaikantys lenkai vadinami šmeižikais. Anoniminiai politologai sako, kad tomaševskio partijai tokia akcija nekelia grėsmės, bet yra nepriimtina demokratiniais rinkimams.</p> <p>O štai taip tomaševskininkai mato teisingus rinkimus, kai tokie "pavyzdiniai" biuleteniai su ne tik parinkta partija, bet ir pažymėtais reitingo numeriais yra platinami Vilniaus rajono įstaigose ir parduotuvėse. Arba Butrimonių kaimo Šalčininkų rajone bažnyčioje, kur per mišias kunigas tiesiogiai agitavo už Renatą Cytacką. Panašu, kad stebėtojai ir mišių užsuks pasiklausyti.²⁹</p>
6.	2020-09-18	<p>Tomaševskio partijos sąrašo lyderis Jedinskis smūgiuoja ir siunčia mane į nokautą.</p> <p><...></p> <p>Parodykit draugams, kodėl šiomet reikia būtinai balsuot.</p> <p>#visogeroVoldemortai³⁰</p>

²⁸ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221846937315859>

²⁹ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221863058038867>

³⁰ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221870737670853>

7.	2020-09-19	<p>Šį kartą kreipiuosi į savo draugus ir sekėjus užsienyje - nuo Airijos ir Vokietijos. Atsisveikinimui su Voldemortu reikės ir jūsų pagalbos. Kuo daugiau pasaulio lietuviai balsuos, tuo švaresnis bus mūsų parlamentas.</p> <p><...> #mūsųlaikasdabar #visogeroVoldemortai³¹</p>
8.	2020-09-22	<p>Woldemortininkai pradeda jausti svilėsius.</p> <p>Štai antrasis jų sąrašo numeris Seimo narė Irina Rozova rašo: "Pasiekėme tokį lygį, kai Daukanto aikštės favoritas žurnalistas A. Tapinas atvirai skelbia karą LLRA ir V. Tomaševskiui ir kviečia savo adeptus daryti viską, kad Seime neliktų lenkų". Ir Rozova iš karto siūlo "taisyti BK, griežtinti bausmes už kiršinimą tautiniu pagrindu ir tiksliau paaiškinti, kas yra kiršinimas tautiniu pagrindu.</p> <p>Na, dėl Daukanto aikštės favorito aš suabejočiau, o va dėl BK griežtinimo tai reikėtų atsargiau, nes priėmus tokias pataisas pusė tomaševskininkų iš kalėjimo neišeitų.</p> <p>Bet smagu matyti, kaip nervinasi antrasis numeris Irina Rozova, kuriai turėjo būti apkalta dėl Konstitucijos ir priesaikos sulaužymo dėl ryšių su Rusijos diplomatais, kuri nebalsavo dėl rezoliucijos dėl Baltarusijos režimo ir kuri yra rašiusi laišką Putinui prašydama ginti rusakalbius Baltijos šalyse. Ir tai tik pati pradžia. You know nothing, Irina Rozova.</p> <p>Spalio 11 - ateikim balsuoti ir kiekvienas įtikinkim ateiti dar 10 žmonių. #VisogeroVoldemortai #PieškŽaibąIšmeskVoldemortą³²</p>
9.	2020-09-23	<p>Kontora rašo</p> <p>Tomaševskio partijos Seimo narys Česlavas Olševskis raštu kreipėsi į Generalinį prokurorą Evaldą Pašilį reikalaujantis pradėti ikiteisminį tyrimą dėl mano veiksmų dėl viešo tautinės neapykantos kurstymo, pasitelkus į pagalbą socialinius aktyvistus, politologus ir žurnalistus.</p> <p>Tomaševskio partijos atstovė VRK Danuta Vinckevič raštu kreipėsi į VRK reikalaujanti nedelsiant įvertinti skleidžiamą šmeižto kampaniją prieš politinių rinkimų dalyvių, tokios kampanijos organizatorių statusą, planuojamų veiksmų finansavimo šaltinius bei jų ribas.</p> <p>Tomaševskio partijos pirmasis numeris Zbygnevas Jedinskis raštu kreipėsi į Žurnalistų Etikos inspektore reikalaujantis įvertinti, kaip mano veiksmai koreliuoja su bandymais mažinti tautinę neapykantą ir atitinka žurnalistų etikos kodeksą. Jedinskis reikalauja imtis veiksmų ir informuoti jį apie tokius veiksmus ir priimtus sprendimus.</p> <p>Ir visa trijulė cituoja mano FB įrašą apie atsisveikinimą su Voldemortu.</p> <p>Seniukai, jūs ką tik patys pripažinot, kad jūsų partijos lyderis yra Voldemortas, ačiū jums už tai</p> <p>Woldemortininkai jau nebe svyla, jie dega mėlyna liepsna.</p> <p>O jūs žinot, ką reikia daryti:</p> <p>a) Ateiti spalio 11 dieną balsuoti už bet ką (Haris Poteris jau tampa vienu iš favoritu)</p> <p>b) Įtikinat tai padaryti 11 draugų, giminių ir kaimynų.³³</p>
10.	2020-09-26	<p>Paskutinis skambutis Pasaulio Lietuviams! <...> Pasidalinkim šiuo kvietimu ir nepraleiskim šanso atsisveikinimo su koloradais vakarėliui³⁴</p>

³¹ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221875839958407>

³² <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221901128870614>

³³ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221908396812308>

³⁴ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221929800067376>

11.	2020-09-27	<i>Balsai jau keliauja. Gali būti, kad pagaliau turėsime stiprų ir atsakingą Seimo narį. #voteHarry #visogeroWoldemortai <...></i> ³⁵
12.	2020-09-27	<p><i>Kadangi kilo klausimų dėl balsavimo už Harį Poterį, tai atsakau: Mes agituojame ateiti balsuoti. Yra 16 partijų, iš kurių galima rinktis ir galybė kandidatų. Yra daug žmonių, kurie jau dabar puikiai žino, už ką balsuos, o gal apsispręs pažiūrėjęs normalius debatus, o gal atlikęs Mano balsas testą, o gal paskaitę mūsų paruoštą atmintinę.</i></p> <p><i>Bet yra daug žmonių, kurie:</i></p> <p><i>a) tikrai neturi favorito, kuriam atiduotų balsą, nori balsuoti, bet balsuoti padėdami kryžiuoką ties atsitiktine pavarde nenori.</i></p> <p><i>b) yra smarkiai nusivylę tais, už kuriuos balsavo 2016 metais</i></p> <p><i>c) yra žiūrėję bent vienerius debatus per LRT</i></p> <p><i>d) nesidomi politika</i></p> <p><i>e) gali balsuoti pirmą kartą ir jiems čia visko per daug.</i></p> <p><i>Bet jiems nesinori matyti seime ant mūsų valstybės lojančios tomaševskininkų kompanijos ir po penktadienio debatų jiems labai baisu, kad Zbygnievas Jedinskis neuždraustų dviejų lyčių santuokos, nes tada jau šakės viskam.</i></p> <p><i>Tad jiems yra variantas - ateiti į rinkimus, pasiimti biuletenius ir įrašyti daugiamandatėje ir/ar vienmandatėje Harį Poterį, Valdą Kazlauską ar gyvatę.</i></p> <p><i>Ir tada:</i></p> <p><i>Tomaševskininkams reikia surinkti 5% nuo rinkimuose DALYVAVUSIŲ žmonių skaičiaus, vadinasi, kiekvienas papildomas balsas už Harį Poterį daugiamandatėje mažina Woldemorto šansus.</i></p> <p><i>Jeigu negaliojančių biuletenių bus gan ženklus procentas, tai bus rimtas signalas Lietuvos politikams - kad yra aktyvių ir einančių balsuoti piliečių grupė, kuriems dabartinės partijos neturi, ką pasiūlyti.</i></p> <p><i>Tad spalio 11-ą ateinant balsuoti, pakvietę dar 11 draugų ir padarykim viską, kad kaip nors išsaugotume dviejų lyčių santuokas ir atsisveikintume su Voldemortu.</i></p> <p><i>P.S. Praėjusiame poste įdėta nuotrauka yra iš vienmandatės, į 5% skaičių dedami tik balsavę/sugadinę biuletenius daugiamandatėse, bet aš remiuosi prielaidas, kad jeigu jau atėjai balsuoti, tai tikrai įmesį į urną abu biuletenius.</i>³⁶</p>
13.	2020-09-28	<p><i><...>Jeigu tomaševskininkai taip užsitrigerino nuo vieno FB įrašo, tai norėčiau pamatyti jų veidus per artimiausias 10 dienų. Spalio 11 ateinam balsuoti ir pakviečiam 11 draugų!</i></p> <p><i>#visogeroWoldemortai #PriešakyTapkinas #Spalio11su11</i>³⁷</p>

³⁵ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221939285144497>

³⁶ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221940210647634>

³⁷ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221948502574927>

14.	2020-10-01	<p><i>Blogų naujienų savaitė Woldemortui tęsiasi. Štai mūsų sunkioji artilerija. Diskusinis leidinys "Viso gero, Valdemarai?". Mes tik klausiamo. Tomaševskio partijai buvo skirta lygiai pusė vietos diskusiniame leidinyje ir išsiųstas oficialus laiškas su siūlymu išsakyti savo poziciją. Nes čia ne politinė reklama, o diskusinis leidinys.</i></p> <p><i>300 000 popierinis tiražas, atspausdintas (kokia ironija) Lenkijoje, platinamas 27 didžiausiuose Lietuvos miestuose išskyrus Vilniaus kraštą. Orientuotas į tą 50% rinkėjų, kurie gal visai neplanavo eiti į rinkimus.</i></p> <p><i>Kartu su didžiausiu interneto reklamos tinklu Adnet Media - 2 milijonai elektroninės versijos parodymų internete.</i></p> <p><i>Tomaševskio kariaunos pristatymas, Lietuvos lenkai apie tomaševskininkus ir kaip pridera solidžiam leidiniui - horoskopai, komerciniai skelbimai ir anekdotai.</i></p> <p><i>Ačiū visiems, finansiškai prisidėjusiems prie diskusinio leidinio gamybos ir platinimo.</i></p> <p><i>300 tūkstančių tiražas, chebra 😊</i></p> <p><i>#visogeroValdemarai #spalio11ateiksu11 ³⁸</i></p>
15.	2020-10-02	<p><i>Du dalykai dėl tomaševskininkų, kuriuos dar kartą reikia paaiškinti:</i></p> <p><i>1. Tomaševskio partija jau kelis rinkimus turi stabilų elektoratą - apie 70 000 rinkėjų arba 5,4% ir dabar desperatiškai kovoja, kad ją išlaikytų - nes atsirado stiprių Lietuvos lenkų kandidatų, rusakalbius gali susirinkti Viktoras, vyresnius jų rinkėjus keičia jaunesni, kuriems nepakeliui su Woldemortu</i></p> <p><i>Ką tai reiškia daugiamandatėse:</i></p> <p><i>Jeigu rinkimuose dalyvauja 1000 žmonių, už Tomaševskį, sakykim, balsuoja 54 ir šis skaičius nedidės, vadinasi, 5.4%</i></p> <p><i>Jeigu rinkimuose dalyvauja 1050 žmonių, už Tomaševskį tie patys 54, bet procentas jau 5,14%</i></p> <p><i>Jeigu rinkimuose dalyvauja 1100 žmonių, už Tomaševskį 54, bet procentas jau tik 4,9%, Woldemortas lieka už borto ir be frakcijos Seime.</i></p> <p><i>Todėl nepaprastai svarbu DALYVAUTI rinkimuose net jei neturi už ką balsuoti ir daugiamandatės biuletenyje įrašyti Harijo Poterio partiją ar nupiešti žaibą, tavo balsas bus įskaičiuotas ir gali būti būtent tas lemiamas, po kurio Woldemorto procentas sumažės nuo 5,00001% iki 4,99999%</i></p> <p><i>2. Valstiečiai padarė viską, kad išsaugotų prie savęs Woldemorto balsus - pamynė savigarbą, gynė apsidirbusius jų ministrus, atsiklaupė keturpėsti ir nunarino galveles, kad tik tomaševskininkai liktų koalicijoje. Nes tai yra jų kertinis akmuo.</i></p> <p><i>Jeigu Woldemortas nepatenka į Seimą, tai yra baisus, triuškinantis smūgis Karbauskiiui.</i></p> <p><i>Įsivaizduokit, jūs balsuojat už Harij Poterį, įmetat biuletinį ir tą akimirką, kai būtent dėl šito balso tomaševskininkų procentas nukrenta žemiau 5%, Karbauskis netenka minimum 5, o jeigu nepaeina ir dar kokia vienmandatė, 6 Woldemorto balsų, kurie gali būti leiami formuojant koaliciją.</i></p> <p><i>Todėl dar niekada nebuvo taip svarbu ateiti ir balsuoti už vieną už 16 partijų, o tikrai žinote, kad nėra už ką balsuoti, kovai prieš Woldemortą rinktis Harij Poterį.³⁹</i></p>

³⁸ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221970922055400>

³⁹ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221978763491431>

16.	2020-10-03	<p><i>Šeštadienio skaitiniai.</i></p> <p><i>Kaip atrodo Woldemorto sukurtas įtakos, tarpusavio pagalbos ir pinigų siurbimo voratinklis.</i></p> <p><i>Daug kur figūruojanti UAB Rejspa yra kelis lenkiškus laikraščius leidžianti bendrovė, kuri laimi faktiškai visus viešuosius pirkimus Vilniaus ir Šalčininkų rajonuose. Iš Vilniaus rajono savivaldybės Rejspa yra gavusi 3,5 milijono eurų, o iš Šalčininkų rajono - 1 milijoną eurų. Valdemaras Tomaševskis yra buvęs "Rejspa" vadovas.</i></p> <p><i>Jaroslavas Kaminskis (8 sąrašo numeris) yra Tomaševskio pusbrolis, dirbęs Rejspa</i></p> <p><i>Kaminskis yra Narkevičiaus (3 numeris) patarėjas, o jo žmona Kristina dirba bendrovėje Rejspa</i></p> <p><i>Narkevičiaus ir Tomaševskio žmonos yra pusseserės</i></p> <p><i>Zbignievo Jedinskio (1 numeris) žmona Marija yra Tomaševskio padėjėja</i></p> <p><i>Jaroslavas Kaminskis buvo Zbignievo Jedinskio padėjėjas</i></p> <p><i>Irinos Rozovos (2 numeris) dukra Valerija yra Tomaševskio padėjėja</i></p> <p><i>Renata Cytacka (12 numeris) yra Tomaševskio padėjėja ir Vandos Kravčionok (5 numeris) patarėja</i></p> <p><i>Vanda Kravčionok ir Michalas Mackevičius (6 numeris) yra UAB Rejspa akcininkai</i></p> <p><i>Robert Ratkevič yra UAB Rejspa direktorius ir Tomaševskio padėjėjas</i></p> <p><i>Viktoras Jusel yra buvęs Rejspa vadovu ir Všį Zurza valdančios pro-Tomaševskinę mediją, dalininkas kartu su Kaminskiu, jis taip pat yra Zbignievo Jedinskio patarėjas</i></p> <p><i>Danuta Jusel yra Viktoro mama ir Jaroslavo Narkevičiaus patarėja</i></p> <p><i>Viktoras Jusel yra Vilniaus rajono merės Marijos Rekst sūnėnas</i></p> <p><i>Liucina Kotlovska yra Vilniaus raj. Administracijos direktorė ir Marijos Rekst dukterėčia</i></p> <p><i>Vladislav Michalkevič yra pro-Tomaševskinio portalo L24 vadovas kartu su Viktoru Jusel, Vladislav yra Marijos Rekst sūnus</i></p> <p><i>Česlav Puč yra Tomaševskio padėjėjas</i></p> <p><i>Marija Puč yra jo žmona, Trakų vicemerė ir buvusi Mackevičiaus patarėja</i></p> <p><i>Romualda Pošveckaja (7 numeris) yra Tomaševskio padėjėja ir Seimo nario Česlavo Olševskio (Medininkų vienmandatė) patarėja</i></p> <p><i>Negali sakyti, kad žmonės negabūs tvarkytis. Ateik balsuoti spalio 11 dieną ir pakviesk 11 draugų.</i></p> <p><i>#visogeroVoldemortai #spalio11su11 ⁴⁰</i></p>
17.	2020-10-05	<p><i>Woldemortas šiandien spaudos konferencijoje Seime buvo labai nepatenkintas.</i></p> <p><i>„Susidūrėm, kad vienas iš asmenų, kuris turi televiziją, puola mus, išleidžia laikraščius, daro, ką nori ir nieko negalim padaryti. Galimai šitai yra finansuojama iš užsienio, iš fondų, Sorošo ir kitų. <....></i></p> <p><i>Balsavimas jau prasidėjo ir matom, kad ponams labai nepatinka, kas vyksta. Tai atsisveikinimo vakarėliui - ateini balsuoti ir pakvieti dar 11 draugų.</i></p> <p><i>#visogeroVoldemortai #spalio11ateiksu11 ⁴¹</i></p>

⁴⁰ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221988607857534>

⁴¹ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222005477839273>

18.	2020-10-05	<p><i>Protingas pasirinkimas.</i></p> <p><i>Kelios vienmandatės visada buvo Waldermorto tvirtovė ir garantuota pergalė. Nes tomaševskininkai arba laimėdavo pirmame ture, arba antrajame ture nelabai kas ateidavo balsuoti už jų varžovą, nes arba partija ne ta, arba vis tiek šansų.</i></p> <p><i>Šiomet yra protingas pasirinkimas - sutelkti balsus į tą kandidatą, kuris ne tik atitinka Lietuvos lenkų lūkesčius, žino jų problematiką, bet ir gali rimtai pasipriešinti woldemortininkams. Ir nesvarbu, kokiai partijai jis arba ji priklauso, protinga sutelkti visus balsus - kairiuosius, dešiniuosius ar liberalius - į pagalbą tokiam kandidatui.</i></p> <p><i>Medininkų apygardoje toks būtų jaunas socialdemokratas Robert Duchnevič, Tautinių mažumų teisininkas, savanoris ugniagesys ir šaulys, Vilniaus rajono tarybos narys. Jis meta iššūkį apygardoje karaliaujančiam tomaševskininkui Česlav Olševski.</i></p> <p><i>Šalčininkų-Vilniaus apygardoje tai Alicija Ščerbaitė iš Darbo partijos, jauna teisininkė ir nuolatinė Tomaševskio kritikė, prieš kurią dabartinė Šalčininkų vicemerė Beata Petkevič, taip, ta pati, kur padarys GPM 1 eurą, jausdama grėsmę meta visą įmanomą administracijos resursą.</i></p> <p><i>Naujosios Vilnios apygardoje tai Evelina Dobrovolska iš Laisvės partijos, teisininkė, žmogaus teisių gynėja, Vilniaus miesto taryboje tautinių mažumų labui padariusi daugiau negu visa tomaševskininkų frakcija. Prieš ją apygardoje stoja buvusi Pervyj Baltijskij Kanal "žurnalistė" Romualda Poševeckaja, supintame voratinklyje dirbanti Tomaševskio padėjėja.</i></p> <p><i>Aš tikiu, kad šie trys jauni Lietuvos lenkai yra protingiausias pasirinkimas norint pamėginti išmušti dar vieną pagrindą Waldemortui iš po kojų.</i></p> <p><i>Jeigu esate registruoti ar pažįstate žmonių, kurie balsuos šiose apygardose, pasidalinkite žinia ir paraginkite juos būtinai, būtinai balsuoti, net jei atrodo, kad jokių šansų laimėti prieš tomaševskininkus nėra. Pasirinkus protingai - yra.⁴²</i></p>
-----	------------	---

⁴² <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222006951116104>

19.	2020-10-07	<p><i>NACIONALINIS SUSITARIMAS SU MANO SEKĖJAIŠ</i></p> <p><i>Aš vis dar šoke. Rimtai – aš vis dar žiūriu į Skvernelio žmonos padėką waldemortininkams už patiestą asfaltą ir negaliu patikėti, nors jau premjero patarėjas Tomas Beržinskas pakomentavo, kad „premjero žmona kaip ir bet kuris pilietis turi teisę išsakyti nuomonę visais klausimais“ O praimas pats tiesiogiai agituoja už Waldemorto ministrę. <..></i></p> <p><i>Dabar jau matom, kokio stiprumo ryšys sieja valstiečius su ant valstybės spjaudančiais tomaševskininkais. LVŽS nekelia savo kandidato nė vienoje Waldemorto namų apygardoje ir aiškiai sako – „mes esame broliai ir draugai iki mirtis mus išskirs. Ir ačiū už dalį asfalto. Kitos dalies norėsim po rinkimų“</i></p> <p><i>Ir dabar kamuolys mūsų pusėje. Paskutinė galimybė nukirsti šitą ryšį, išspirti tomaševskininkus iš Seimo ir palikti Silviją be likusio asfalto – ateiti balsuoti.</i></p> <p><i>Ateiti. Balsuoti.</i></p> <p><i>Ir čia visiems savo sekėjams siūlau Nacionalinį Susitarimą.</i></p> <p><i>Jeigu jūs paspaudžiate „like“ šitam įrašui, jūs įsipareigojate atlikti šiuos veiksmus:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Šiandien ir rytoj paskambinti ar Messengeryje susirašyti su mažiausiai 11 savo draugų, pažįstamų, giminių, tėvų, senelių, bendradarbių ir taip toliau.</i> <i>2. Paklausti jų, ar jau matė, kaip premjero žmona dėkoja tomaševskininkams už paklotą asfaltą. Jeigu dar nematė, papasakoti arba nusiųsti nuotrauką.</i> <i>3. Įtikinti ar pasitikrinti, ar jie eis balsuoti už bet kurią iš neasfaltinių partijų arba jeigu visiškai visiškai netinka jokia, tai už Harij Poterį.</i> <p><i><...>Praimo žmona dėkoja už asfaltą Waldemortui – man vis dar tai skamba galvoje.</i></p> <p><i>#ačiūužasfaltą #visogeroWaldemortai #spalio11su11⁴³</i></p>
20.	2020-10-08	<p><i><...>O čia susivieniję žinomi atlikėjai primena, kokią galią kovoje dėl Lietuvos likimo ir prieš Waldemortą turės tavo tušinukas.⁴⁴</i></p>

⁴³ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222020778541781>

⁴⁴ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/videos/10222027724475425>

Rimtam skaitymui - keliomis kryptimis išplėstas Waldemorto įtakos, pinigų ir postų voratinklis. <...>

Viskas prasideda ir baigiasi ties Valdemaru Tomaševskiu

UAB Rejspa yra kelis lenkiškus laikraščius leidžianti bendrovė, kuri laimi faktiškai visus viešuosius pirkimus Vilniaus ir Šalčininkų rajonuose. Iš Vilniaus rajono savivaldybės Rejspa yra gavusi 3,5 milijono eurų, o iš Šalčininkų rajono - 1 milijoną eurų. Valdemaras Tomaševskis yra buvęs "Rejspa" vadovas.

Jaroslavas Kaminskis (8 numeris sąraše) yra Tomaševskio pusbrolis, dirbęs Rejspa

Kaminskis yra Jaroslavo Narkevičiaus (3 numeris) patarėjas

Kaminskio žmona Kristina dirba bendrovėje Rejspa

Narkevičiaus ir Tomaševskio žmonos (žiniasklaidos šaltinių teigimu) yra pusseserės

Zbignievo Jedinskio (1 numeris) žmona Marija yra Tomaševskio padėjėja

Kaminskis buvo Jedinskio padėjėjas

Irinės Rozovos (2 numeris) dukra Valerija yra Tomaševskio padėjėja

Renata Cytacka (12 numeris) yra Tomaševskio padėjėja ir Vandos Kravčionok (5 numeris) patarėja

Vanda Kravčionok ir Michalas Mackevičius (6 numeris) yra UAB Rejspa akcininkai

Robert Rackevič yra UAB Rejspa direktorius ir Tomaševskio padėjėjas

Elžbieta Sadaiska yra buvusi Rejspa vadovė, Tomaševskio partijos atstovė spaudai.

Mirolav Sadaiski yra Elžbietos brolis, buvęs Tomaševskio ir ministrės Ritos Tamašunienės padėjėjas

Marjan Buinickas (49 numeris) yra Ritos Tamašunienės (4 numeris) padėjėjas ir kandidatas Molėtų – Širvintų apygardoje

Justyna Buinicka yra Marjano dukra ir Tamašunienės padėjėja

Justyna yra Šaulių apylinkės rinkimų komisijos narė apygardoje, kur kandidatuoja tėvas Buinickas

Už Buinicką balsuoti vedami senukai iš Paberžės globos namų, kurių direktorė yra Rasa Tamošūnienė (39 numeris), kuri kandidatuoja Deltuvos apygardoje

Stefanija Tamošūnienė yra Rasos vyro Dariaus Tamošūno mama, Lenkų sąjungos Širvintų skyriaus pirmininkė, buvusi tarybos narė.

Darius Tamošūnas ir Jaroslav Tamašūnas yra broliai.

Jaroslav Tamašūnas yra Ritos Tamašunienės vyras ir buvęs Tomaševskio padėjėjas

Edita Tamošūnaitė (15 numeris) yra Dariaus ir Jaroslav sesuo ir Vilniaus vicemerė

Viktoras Jusel yra buvęs Rejspa vadovu ir VšĮ Zorza valdančios pro-Tomaševskinę mediją, dalininkas kartu su Kaminskiu, jis taip pat yra Jedinskio patarėjas

Danuta Jusel yra jo mama ir Narkevičiaus patarėja

Viktoras Jusel yra Vilniaus rajono merės Marijos Rekst sūnėnas

Liucina Kotlovska yra Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktorė ir Marijos Rekst dukterėčia

Vladislav Michalkevič yra yra Marijos Rekst sūnus, pro-Tomaševskinio portalo L24 vadovas

Robert Komarovski (17 numeris) yra Marijos Rekst pavaduotojas

German Komarovski yra Robert brolis ir Nemenčinės kultūros centro direktorius

Artur Komarovski yra kitas Robert brolis ir Nemenčinės miesto seniūnas

Anželika Komarovska yra Robert žmona ir dirba Marijos Rekst savivaldybės skyriuje

Elanorius Karpinskas yra Ritos sesuo ir dirba Marijos Rekst savivaldybės vyr. specialiste

Valentina Komarovska yra Robert, Artur ir German mama ir dirbo Nemenčinės darželio direktore

Renata Sobieska yra portalo L24 dalininkė, buvusi Mackevičiaus ir

22.	2020-10-09	<p><i>Ir jau paskutinį kartą.</i></p> <p><i>Kodėl taip draskosi Tomaševskis? Mesti didžiuliai pinigai į reklamą, pareiškimai Seime, skundai prokuratūrai, mobilizuotas visas turimas administracinis resursas, visi seniūnai ir seniūnaičiai, visas voratinklis.</i></p> <p><i>Nes viskas pakibo ant plauko. Pastaruosius stabilus jo elektoratas buvo 70 000 balsų ir to pakakdavo. Šiomet jau mažiau liko vyresnių rinkėjų, o jaunimas nebe taip, nesiveržia balsuoti už tomaševskininkus, atsirado alternatyvos – tokie lenkų politikai kaip Duchnevič, Dobrovolska ar Ščerbaitė nurinks balsų nuo tomaševskio savo partijoms, dalį rusakalbių rinkėjų ypač Trakų rajone ir Klaipėdoje gali nuvilioti Uspaskichas.</i></p> <p><i>Tad net ir maksimaliai mobilizavęs saviškius Waldemortas, manau, gali tikėtis geriausio atveju tokio paties ar kiek mažesnio rezultato ir melstis, melstis, melstis, kad bendras aktyvumas būtų kuo mažesnis.</i></p> <p><i>Nes jei tomaševskininkai nesurenka 5 procentų ir lieka be frakcijos Seime, niekam jie neįdomūs formuojant Vyriausybę, jie lieka be postų, be ministerijų, be priėjimo prie ES pinigų ir su baime laukia šeimininko skambučio.</i></p> <p><i>Kodėl ištikimybę tomaševskininkams jau nesislėpdami prisiekinėja Skvernelis su Karbauskiu, jų apygardose net nekeldami savų kandidatų, kad tik nesutrukdytų?</i></p> <p><i>Nes viskas irgi kaba ant to paties plauko. Iš aštuonių auksinių tomaševskininkų mandatų gali likti tik trys. Ir jeigu bus prarasti penki, bendrų LVŽS + Darbo partijos + galbūt Laisvės ir teisingumo mandatų gali nepakakti daugumai sudaryti. Ir čia būtų krachas. Sukrapštai 66 ir pritrūksta.</i></p> <p><i>Ir tas plaukas yra labai plonas – galbūt vos keli tūkstančiai balsų.</i></p> <p><i>Įsivaizduokit - plaukas, kuris lems koalicijas, ES milijardų dalybas ir svarbiausius postus, gali priklausyti nuo jūsų.</i></p> <p><i>Ateisit sekmadienį balsuoti ir atsisveikinti. Ar neateisit <...> ⁴⁶</i></p>
23.	2020-10-10	<p><i>Prieš didįjį sekmadienį metas atsiskaityti už kampanijos „Viso gero, Voldemortai“ finansus.</i></p> <p><i>Prie kampanijos finansiškai prisidėjo 464 asmenys (sėsit visi).</i></p> <p><i>Iš viso surinkta 15 017 eurų</i></p> <p><i>Išleista:</i></p> <p><i>Diskusinio leidinio „Viso gero, Valdemarai?“ spaudos darbai (300 000 vienetų, spausdinta Lenkijoje) – 5 150 eurų</i></p> <p><i>Diskusinio leidinio „Viso gero, Valdemarai?“ platinimo darbai – 7 500 eurų</i></p> <p><i>Išlaidos reklaminei kampanijai Adnet Media su pritaikyta nuolaida – 266 eurai</i></p> <p><i>Teisinės išlaidos: 750 eurų (atidėta ateičiai)</i></p> <p><i>Audio studijos nuoma: 75 eurai</i></p> <p><i>Apmokėtos rinkimų stebėtojų kuro ir transporto išlaidos – 1 200 eurų</i></p> <p><i>Reprezentacinės išlaidos rinkimų nakčiai (du buteliai šampano ir čipsai) – 76 eurai</i></p> <p><i>Aviabilietas į vieną pusę, jeigu paaiškės, kad kažkaip taip gavosi, jog Valdemarai surinko 20 procentų, formuos Vyriausybę ir bus premjeras – rezervuota iš savų ⁴⁷</i></p>

⁴⁶ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222036584736926>

⁴⁷ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222048122425361>

24.	2020-10-12	<p><i>Sveiki atvykę į antrąją dalį arba "Mūšiai dėl sielos" Antrasis turas. Trys apygardos. Trys mūšiai Nemenčinės apygarda: konservatorius Justas Džiugelis</i></p> <p><i>vs asfalto klojėją Ritą Tamašunienę. Kol kas 22-39, bet sutelkus visus žmones, kurie balsavo už liberalų Mušeikį, Laisvės partijos Skaraitį ir centro partijos Aleknavičių bei pirmą kartą rimtai mobilizavus neatėjusius balsuoti naujakurius - Justas gali turėti 45-46. Gal pavyks net ir socdemų balsuotojus įtikinti ateiti dėl bendro tikslo atlikti protingą pasirinkimą.</i></p> <p><i>Naujosios Vilnios apygarda: konservatorė Monika Navickienė</i></p> <p><i>prieš buvusią Pervyl Baltijskij propagandistę Poševckąją, kuri jau lieja ašaras Sputnike apie tai, kaip Tapinas pražudė jos partiją naudodamas juodąsias technologijas ir netikras naujienas.</i></p> <p><i>Monika pirmąją 35-15, pridėkim Evelinos Dobrovolskos 12 procentų ir atrodo viskas neblogai, tiesiog reikia neužmigti ant laurų ir paraginti vieni kitus ateiti balsuoti</i></p> <p><i>Ir, žinoma, Gargždai. Petras Gražulis prieš Rasa Petrauskienė</i></p> <p><i>Skirtumas Gražulio naudai tik vienas procentas ir unikali galimybė kartą ir visiems laikams nukrapšyti šitą šašą nuo parlamento taip, kaip Gražulis krapštė snarglius ant palangės.</i></p> <p><i>The game is on, kaip sakė Šerlokas.</i>⁴⁸</p>
25.	2020-10-14	<p><i>Achtung! Achtung!</i></p> <p><i>#MūšisdėlNemenčinės ir čia susitinka Justas Džiugelis</i></p> <p><i>ir premjerinio asfalto klojėja, paskutinė Tomaševskio viltis Rita Tamašunienė.</i></p> <p><i>Po pirmo turo Tamašunienė pirmąją 39-21,7, bet kiek žinau, į Justo pusę jau stoja buvę konkurentai iš Liberalų sąjūdžio, Laisvės partijos ir Centro partijos ir pridėjus jų surinktus balsus rezultatas darosi įdomus 39-42 Justo naudai. Akivaizdu, jog laimės tas, kuris geriausiai mobilizuos savo rinkėjus antrajam turui. Patyrę nokautą tomaševskininkai mėgins reabilituotis bent dar vienam mandatui, o jungtinis frontas mėgins padaryti neįmanoma: išplėsti pergalę woldemortininkų širdyje.</i></p> <p><i>Pagrindinėse anti-tomaševskinėse apylinkėse Džiugelis ir abiejų liberalių partijų kandidatai rinko išpūdingai: 71% Bukiškyje, 70% Riešėje, 56% Didžiojoje Riešėje, 51% Avižieniuose ir Buivydiškėse. <...></i>⁴⁹</p>

Teisinis vertinimas

21. Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo (toliau – Kampanijų finansavimo įstatymas) 2 straipsnio 8 dalyje politinė reklama apibūdinama kaip *valstybės politiko, politinės partijos, politinės partijos nario, politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu*

⁴⁸ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222065417977739>

⁴⁹ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222078023532870>

propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa.

22. Pagal Kampanijų finansavimo įstatymo 16 straipsnio 6 dalį politinė reklama nelaikomi:

22.1. *politinės kampanijos laikotarpiu neatlygintinai skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politiką, politinių partijų, kandidatų veiklą, informacija, kuria neraginama nedalyvauti referendume, balsuoti už ar prieš referendumui teikiamo sprendimo priėmimą (2 punktas);*

22.2. *politinės kampanijos laikotarpiu per visuomenės informavimo priemones neatlygintinai, laikantis objektyvumo ir politinės kampanijos dalyvių lygiateisiškumo principų viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų skleidžiama informacija apie rinkimų programas (3 punktas).*

22.3. Pagal Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 2 straipsnio 80 dalį, **viešosios informacijos rengėjas** – visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugos teikėjas, radijo programų transliuotojas, leidykla, kino, garso ar vaizdo studija, informacijos, reklamos ar viešųjų ryšių agentūra, redakcija, informacinės visuomenės informavimo priemonės valdytojas, nepriklausomas kūrėjas, žurnalistas ar kitas asmuo, rengiantys ar pateikiantys skleisti viešąją informaciją.

23. Kampanijų finansavimo įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *politinė reklama turi būti pažymėta nurodant lėšų šaltinį ir aiškiai atskirta nuo kitos skleidžiamos informacijos. To paties straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad politinė reklama, nepažymėta pagal teisės aktų reikalavimus arba pažymėta nesilaikant teisės aktų reikalavimų, laikoma paslėpta politinė reklama ir yra draudžiama. Už jos skleidimą taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.*

24. Kampanijų finansavimo įstatymo 3 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad *priimti aukas ir įgyti turtinių prievolių dėl išlaidų politinei kampanijai gali tik savarankiškai politinės kampanijos dalyviai ir tik nuo jų registravimo savarankiškais politinės kampanijos dalyviais ir jų sąrašo paskelbimo Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje dienos.*

25. Kampanijų finansavimo įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *prasidejus politinei kampanijai, visos politinės kampanijos išlaidos gali būti apmokamos tik iš politinės kampanijos sąskaitoje esančių lėšų.*

26. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 50 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad *rinkimų agitacija gali būti įvairių formų ir būdų, išskyrus tuos, kurie pažeidžia Konstituciją ir įstatymus, prieštarauja moralei, teisingumui ar visuomenės darnai, neatitinka sąžiningų ir garbingų rinkimų.*

27. Vykdydama Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2013 m. gegužės 2 d. potvarkiu Nr. 154 sudarytos darbo grupės 2016 m. birželio 16 d. protokoliniu sprendimu Nr. 1VL-187 patvirtintą Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos mažinimo 2016–2018 metų veiksmų planą, atsižvelgdama į įstatymų, reglamentuojančių politinės reklamos skleidimą ir politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimą, nuostatas, gautus paklausimus ir įvykdytus tyrimus, siekdama užtikrinti, kad trečiųjų asmenų platinama informacija apie politikus, politinę partiją, kandidatą, kitus politinės kampanijos dalyvius būtų nešališka ir objektyviai pateikiama, ir skatinti piliečių politinį švietimą, politinio sąmoningumo ugdymą ir sumažinti galimų ginčų kilimo prielaidas, VRK 2018 m. birželio 19 d. sprendimu Nr. Sp-75 patvirtino Rekomendacijos dėl ne pelno organizacijų skleidžiamos informacijos apie politinės kampanijos dalyvius ir jų rinkimų programas. Šiose rekomendacijose numatyta, jog tam, kad informacijai nebūtų taikomi politinės reklamos reikalavimai, tokia informacija turėtų atsirasti skleidžiančios (rengiančios) organizacijos iniciatyva, siekiant informuoti visuomenę, savo narius; taip pat, kad skelbiama faktinė informacija turėtų atitikti organizacijos įstatus, veiklos tikslus, skelbiamas vertybes, misiją ir strategiją; taip pat rekomenduojama užtikrinti, kad programų analizė būtų atliekama visų arba objektyviais kriterijais atrinktų dalyvių (gali būti tik vienu ar keliais aspektais).

28. Siekis formuoti neigiamą rinkėjų nuomonę apie vieną ar kitą politiką ar pan. politine reklama pripažįstamas ir teismų praktikoje (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. balandžio 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. N-62-957-11⁵⁰).

Dėl akcijos „Viso gero, Voldemortai“ vertinimo

29. Apie akciją „Viso gero, Voldemortai“ Andrius Tapinas užsimena 2020 m. rugsėjo 2 d. savo socialinio tinklalapio „Facebook“ įrašė, kuriame nurodoma: „Didžiausias politinis realybės šou „Atsisveikinimas su Voldemortu“ – nuo rugsėjo 13. #mažiau5procentų #sudieVoldemortai“.

30. Apie šios akcijos pradžią Andrius Tapinas skelbia 2020 m. rugsėjo 14 d. savo socialinio tinklalapio „Facebook“ įrašė: „*Viso gero, Voldemortai. Pradedam. Politologai kraipo galvas ir nežino, kaip tai vertinti. O mes sakom – įvertinkim spalio 11 naktį, kai bendromis pastangomis tomaševskininkų partija nesurinks 5% ir nepateks į Parlamentą <...> Tačiau svarbiausia – jeigu mes norime atsisveikinti su Tomaševskiu, turime ateiti į rinkimus. Visoje Lietuvoje – nuo Lazdijų iki Skuodo. Mūsų skaičiavimais reikia papildomų 90 000 žmonių ir tomaševskininkų procentas kris žemiau 5 procentų. Būtina ateiti balsuoti, net jei galvojat, kad visiškai nėra už ką balsuoti – balsuokit už Harį Poterį ir išmeskit Voldemortą. Biuletenis bus negaliojantis, tačiau vis tiek bus įskaičiuotas, nes jūs išreiškėte savo valią.*“

⁵⁰ <https://eteismai.lt/byla/28921478699873/N-62-957-11>

30.1. Tame pačiame 2020 m. rugsėjo 14 d. įrašė skelbiama apie planuojamą leidinį: „Laikraštis „Viso gero, Valdemarai“. Lietuvos lenkų žodžiais atskleidžiami tomaševskininkų tikslai ir pagrindiniai antivalstybiniai darbai. Kampanijos tikslas. Paaiškinimas, kodėl balsuojant sugadinti biuletenį irgi yra pilietinės valios išraiška. TV programa ir horoskopai. 300 000 tiražu, o gal ir dar daugiau. Į kiekvienus namus.“ ir kartu paskelbiama apie tai, kad šio leidinio išleidimui bus renkamos piniginės lėšos, kurių nurodoma paskirtis sutampa su bendru akcijos pavadinimu „Viso gero, Voldemortai“: „Laikraščio leidybai ir kitiems reikalams Laisvės TV atidarė specialią sąskaitą <...> Paskirtis: „Viso gero, Voldemortai“. Paypal: el. paštas – gabija@laisves.tv, pažymėti „Viso gero, Voldemortai“. Taip pat pastebėtina, kad šiame įrašė nurodoma: „Kategoriškai atsisakėme imti bent eurą iš bet kurios partijos, nes tikiu, kad atsisveikinti su Voldemortu galime dar kartą surėmę pečius. <...> bet aš tikiu, kad noras išvalyti Lietuvos politiką nuo jedinskių ir rozovų bus didesnis. Kaip visada, žinosite tiksliai, kur ir kaip panaudoti jūsų pinigai. Tad, pirmyn, prisidėkit, dalinkitės šia žinia ir susitelkę pamėginkim padaryti nedidelį stebuklą politinėje arenoje – atsisveikinti su Voldemortu.“

31. Andrius Tapinas VRK pateiktame atsakyme nurodė: „Nevedu savo pasisakymų statistikos, todėl neturiu duomenų, kuriais remdamiesi teigiate, jog „neigiama/kritiška“ informacija apie LLRA-KŠS mano laidoje ir/ar Facebook puslapyje yra kartojama dažniau nei apie kitas partijas. Dar kartą norėčiau pabrėžti, kad apie politiką rašau ir kuriu laidas visos rinkimų kampanijos metu, ir reaguju į visuomenines, politines aktualijas bei įvairių politikų pasisakymus bei veiksmus. <...> Esu subjektyvus vertindamas kuri politinė partija yra verta, o kuri neverta gauti rinkėjų balsus. Ir tokią poziciją reiškiu viešai kaip ir kiti viešojo diskurso dalyviai. Ar mano vertinimais vadovautis ar juos ignoruoti yra kiekvieno mano viešosios veiklos stebėtojo asmeninis reikalas.“

32. VŠĮ „Laisvės TV“ VRK pateiktame atsakyme nurodė: „Pagrindinė VŠĮ Laisvės TV laida yra „Laikykites ten su Andriumi Tapinu“ – politinės satyros laida, kuri visus metus skelbia turinį, kuris gali būti laikomas vienos ar kitos partijos nenaudai. Šių rinkimų periodu be įprastinių laidų buvo parengtos dar septynios laidos, kritiškai ir satyriškai atsiliepiančios apie septynias partijas. Laidų vedėjo ir visuomenininko Andriaus Tapino pasisakymai asmeninėje paskyroje socialiniame tinklalapyje Facebook yra jo asmeninis reikalas ir „Laisvės TV“ nesiima jų vertinti.“

32.1. VRK papildomai pateiktame atsakyme VŠĮ „Laisvės TV“ patikslino savo pirminį atsakymą apie 7 laidas, kuriose kritiškai ir satyriškai aptariamos partijos. Kaip pavyzdžiai buvo pateiktos 6 nuorodos į laidas apie: Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdį, Darbo partiją, Lietuvos socialdemokratų partiją, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungą, Laisvės partiją, Tėvynės sąjungą-Lietuvos krikščionis demokratus.

32.2. Peržiūrėjus pateiktas nuorodas, nustatyta, kad pateiktų laidų pabaigoje vedėjas sako: „*Ačiū kad žiūrėjot. Spalio 11 ateikit į rinkimus. Įkalbėkit balsuoti 11 draugų. Išmeskim iš Seimo tomaševskininkus ir viskas bus gerai.*“⁵¹; „*Jei dar neapsisprendėte už ką balsuoti arba nerandate sau tinkamo kandidato. Balsuokit už Hariį Poterį. Prisidėkit prie akcijos Viso gero, Voldemortai* (ekrane rodomas sumaketuotas paveikslėlis, kuriame šalia Seimo pastato vaizduojamas Valdemaras Tomaševskis, užrašas VISO GERO Valdemortai ir rinkimų biuletenio pavyzdys, kuriame perbrauktas Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos pavadinimas ir žemiau įrašyta Haris Poteris)⁵², „*Ačiū kad žiūrėjot. Eikit į rinkimus, nes kas jei ne jūs, išmes Tomaševskį iš Seimo*“.⁵³

33. VŠĮ „Laisvės TV“ nurodytos 6 laidos apie Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdį, Darbo partiją, Lietuvos socialdemokratų partiją, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungą, Laisvės partiją, Tėvynės sąjungą-Lietuvos krikščionis demokratus gali būti laikomos atitinkančiomis Įstatymo 16 straipsnio 6 dalies 3 punkte numatytą išimtį, kad politinė reklama nelaikoma *politinės kampanijos laikotarpiu per visuomenės informavimo priemones neatlygintinai, laikantis objektyvumo ir politinės kampanijos dalyvių lygiateisiškumo principų viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų skleidžiama informacija apie rinkimų programas*. Tačiau abejonių dėl objektyvumo ir politinės kampanijos dalyvių lygiateisiškumo principų laikymosi kelia šiose laidose įterpiami priminimai apie vykdomas akcijas „Viso gero, Valdemarai?“ ir „Viso gero, Voldemortai“.

34. Tyrimo metu pastebėta, kad apie pradėtas akcijas „Viso gero, Valdemarai?“ ir „Viso gero, Voldemortai“ yra primenama kituose VŠĮ „Laisvės TV“ ar Andriaus Tapino paskelbtuose vaizdo įrašuose, laidose⁵⁴. Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad skelbiamu turiniu „Facebook“ įrašuose ir VŠĮ „Laisvės TV“ laidose „Laikykites ten su Andriumi Tapinu“⁵⁵ yra lyginami tam tikri LLRA-KŠS ir kitų trijų partijų kandidatai (galima suprasti, kad siūloma balsuoti už ne LLRA-KŠS kandidatus). VŠĮ „Laisvės TV“ ir Andriaus Tapino teigimu, nebuvo gauta užsakymų dėl politinės reklamos nei iš Robert Duchnevič ar Lietuvos socialdemokratų partijos, nei iš Alicijos Ščerbaitės ar Darbo partijos, nei iš Evelinos Dobrovolskos ar Laisvės partijos. Taip pat pastebėtina, kad šie asmenys yra parinkti ne iš vienos politinės partijos ir juos visus vienija bendras kilmės kriterijus.

35. Pagal Visuomenės informavimo įstatymo 3 straipsnio 2 dalį, *viešosios informacijos rengėjai, skleidėjai, žurnalistai ir leidėjai savo veikloje vadovaujasi Konstitucija ir įstatymais,*

⁵¹ https://www.youtube.com/watch?v=TfzFrnTTkeg&list=PL8TBk5U1IzT58Z4_Hu4mJI1MLFKyPrnw4&index=1

⁵² https://www.youtube.com/watch?v=kTgZG8d5hMU&list=PL8TBk5U1IzT58Z4_Hu4mJI1MLFKyPrnw4&index=6

⁵³ https://www.youtube.com/watch?v=xhg_56r1ziQ&list=PL8TBk5U1IzT58Z4_Hu4mJI1MLFKyPrnw4&index=4

⁵⁴ Pavyzdžiui: <https://www.youtube.com/watch?v=q7hHaxil1RE;>

https://www.youtube.com/watch?v=2Ux_25NHDOU;

<https://www.facebook.com/laisvestv/posts/2704279706496714;>

<https://www.facebook.com/1630629673/posts/10222006951116104/?extid=0&d=n.>

⁵⁵ Pavyzdžiui: <https://www.youtube.com/watch?v=q7hHaxil1RE;>

Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, humanizmo, lygybės, pakantos, pagarbos žmogui principais, gerbia žodžio, kūrybos, religijos ir sąžinės laisvę, nuomonių įvairovę, laikosi profesinės etikos normų, Lietuvos visuomenės informavimo etikos kodekso (toliau – Kodeksas) nuostatų, padeda plėtoti demokratiją, visuomenės atvirumą, skatina visuomenės pilietiškumą ir valstybės pažangą, stiprina valstybės nepriklausomybę, ugdo valstybinę kalbą, tautinę kultūrą ir dorovę.

35.1. Pagal to paties straipsnio 3 dalį, *viešoji informacija visuomenės informavimo priemonėse turi būti pateikiama teisingai, tiksliai ir nešališkai.*

36. Kampanijų finansavimo įstatymo tikslas yra *užtikrinti politinių kampanijų demokratiškumą, politinių kampanijų finansavimo teisėtumą, skaidrumą ir viešumą, reglamentuoti politinių kampanijų finansavimo tvarką ir finansavimo kontrolę.* Šiame įstatyme numatyti ribojimai ne visai viešai skleidžiamai informacijai, o tik politinei reklamai. Visuomenės informavimo priemonių skleidžiama informacija, taip pat ir kritiški atsiliepimai, sietini su visuomenės informavimu apie rinkimus.

37. Pareiškėjai nurodė, kad *„Informacijos turinys akivaizdžiai nukreiptas prieš politinės kampanijos dalyvį – LLRA-KŠS ir jo kandidatą“.* Pats Andrius Tapinas viešai skleidžiamoje informacijoje taip pat nurodė, kad siekiama, kad LLRA-KŠS surinktų mažiau nei 5 proc. dalyvavusių rinkimuose balsų. Nagrinėjant paskleistą informaciją, galima įžvelgti, kad labiau buvo akcentuojamas aktyvus dalyvavimas rinkimuose, o ne rinkimų biuletenių gadinimas arba raginimas balsuoti ar nebalsuoti už kitas partijas.

38. Vertintina, ar VŠĮ „Laisvės TV“ ir žurnalisto Andriaus Tapino veikla informuojant visuomenę apie rinkimus ir kampanijos dalyvius nepažeidė Visuomenės informavimo įstatymo bei Visuomenės informavimo etikos kodekso ir ribos tarp žurnalisto žodžio laisvės ir politinės reklamos, dažnai neigiamai atsiliepiant apie vieną iš kampanijos dalyvių, pvz., reportažuose apie kitas politines partijas spalio 8 d. paskelbtame reportaže⁵⁶ „Tomaševskininkų darbeliai ir pinigų siurbimo voratinklis“.

39. Manytina, kad, vadovaujantis Visuomenės informavimo įstatymo 46¹ straipsnio 3 dalimi, yra pagrindas Visuomenės informavimo etikos komisijai perduoti Skyriaus surinktą tyrimo medžiagą su prašymu įvertinti VŠĮ „Laisvės TV“ ir Andriaus Tapino skleistą informaciją apie akcijas „Viso gero, Valdemarai?“ ir „Viso gero, Voldemortai“ pagal Visuomenės informavimo etikos kodekso 25, 26, 27, 28 straipsnius ir pateikti VRK sprendimą.

Dėl leidinio „Viso gero, Valdemarai?“ vertinimo

40. Andrius Tapinas 2020 m. rugsėjo 15 d. savo socialinio tinklalapio „Facebook“ įrašė „Viso gero, Valdemarai?“ akciją aprašo kaip: *„Viso gero, Valdemarai?“ – yra įvairių formų diskusijų ciklas įvairiose erdvėse, skirtas aptarti klausimą, ar Lietuvos rinkėjai turėtų toleruoti*

⁵⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=LI7A42jn5NA>

Valdemaro Tomaševskio partijos veiklą ir vertybes. Visose medijose Tomaševskio partijos atstovai turės progą pateikti savo lygiavertę nuomonę, kodėl Valdemarui nereikia sakyti viso gero.“

41. Andrius Tapinas 2020 m. spalio 1 d. savo socialinio tinklalapio „Facebook“ įrašė pristato leidinį „Viso gero, Valdemarai?“. *Blogų naujienų savaitė Woldemortui tęsiasi. Štai mūsų sunkioji artilerija. Diskusinis leidinys „Viso gero, Valdemarai?“. Mes tik klausiamo. Tomaševskio partijai buvo skirta lygiai pusė vietos diskusiniame leidinyje ir išsiųstas oficialus laiškas su siūlymu išsakyti savo poziciją. Nes čia ne politinė reklama, o diskusinis leidinys <...> #visogeroValdemarai #spalio11ateiksu11“.*

42. VŠĮ „Laisvės TV“ VRK pateiktame atsakyme nurodė, kad LLRA-KŠS buvo siūloma išsakyti savo nuomonę apie partijos veiklą ir vertybes. Kartu su atsakymu pateikta 2020 m. rugsėjo 21 d. adresu info@awpl.lt išsiųsto laiško kopija. Tačiau gautame LLRA-LŠS atsakyme nurodoma, kad LLRA-LŠS galimybė pasisakyti nebuvo suteikta ir kad jokių kvietimų dalyvauti laidose negavo, tačiau ir patys dėl dalyvavimo nesikreipė.

42.1. Seimo rinkimų įstatymo 53 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad *atsakomąją nuomonę partija visuomenės informavimo priemonei pateikia per savo atstovą rinkimams prie Vyriausiosios rinkimų komisijos arba per savo atstovą rinkimams prie apygardos rinkimų komisijos. Jeigu atstovas rinkimams laiku pateikė visuomenės informavimo priemonei atsakomąją nuomonę, bet ji nebuvo paskelbta, atsakomoji nuomonė Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu skelbiama per Lietuvos nacionalinį radiją ar televiziją <...>.* Tyrimo metu (nuo rugsėjo mėnesio, kai buvo gautas pranešimas, kad yra skleidžiama „tikrovės neatitinkanti, šmeižikiška informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų valią“) nebuvo gauta pranešimų apie tai, kad LLRS-KŠS ar jos keliami kandidatai būtų kreipęsi dėl atsakomosios nuomonės paskelbimo į VŠĮ „Laisvės TV“ ar į VRK, tai yra nėra duomenų apie aktyvius partijos veiksmus, kad būtų paskelbta jos atsakomoji nuomonė.

43. VŠĮ „Laisvės TV“ VRK pateiktame atsakyme nurodė, kad buvo planuojama ir daugiau tokių leidinių, tačiau „*dėl lėšų trūkumo teko apsiriboti partijų pristatymu Andriaus Tapino laidose „Laikykitės ten su Andriumi Tapinu“.*

44. VŠĮ „Laisvės TV“ išleisto diskusinio leidinio „Viso gero, Valdemarai?“ tiražas 300 000 vnt. Leidinio leidyba, viešinimas internete, platinimas kainavo 14 484,57 Eur (patvirtina pateiktos sąskaitos faktūros). Leidinys finansuotas iš VŠĮ „Laisvės TV“ surinktų fizinių asmenų, kurių tapatybės VRK neatskleistos, lėšų – 15 017,13 Eur.

45. VŠĮ „Laisvės TV“ išleistą diskusinį leidinį „Viso gero, Valdemarai?“ sudaro 4 puslapiai.

45.1. Pirmas leidinio puslapis iliustruotas Valdemaro Tomaševskio nuotrauka su citata „*Georgijaus juostelė – tai gėrio simbolis, o tai, kad kažkur jį naudoja separatistai, tai gali naudoti“* – V. Tomaševskis, rugpjūčio 23 d. interviu „ELTA“. Tame pačiame puslapyje išskiriamos skiltys

„Kodėl reikia pasakyti „Viso gero, Valdemarai“, Kodėl nereikia pasakyti „Viso gero, Valdemarai“? (šioje skiltyje nurodoma: „Tomaševskio partija buvo raštu informuota apie galimybę išsakyti lygiavertę poziciją diskutiniame leidinyje, jai buvo išsiųsti klausimai, tačiau atsakymų nesulaukta), „Jūsų PLANAS Seimo rinkimuose“, „Ateik į rinkimus! Piešk žaibą ir atsisveikink su Valdemaru!“.

Tame pačiame puslapyje vaizduojamas rinkimų biuletenis, kuriame siūloma įrašyti „*Haris Poteris*“.

45.2. Antrame leidinio puslapyje pateikiama informacija apie LLRA-LŠS: „VALDEMARO TOMAŠEVSKIO SĄRAŠAS IR JO DARBAI“. Šiame puslapyje aprašomi (LLRA-LŠS keliami kandidatai, kurie yra sąrašo viršuje) Zbignevas Jedinskis, Irina Rozova, Jaroslavas Narkevičius, Rita Tamašunienė, Michalas Mackevičius, Romualda Pošaveckaja, Jaroslavas Kaminskis, Renata Cytacka. Tame pačiame puslapyje vaizduojamas rinkimų biuletenis, kuriame siūloma įrašyti „*Haris Poteris*“ ir raudoname fone rašoma „*Spalio 11 Ateik balsuoti – atsisveikink su Valdemaru*“. Tame pačiame puslapyje rašoma „*LLRA-KŠS buvo išsiųstas oficialus laiškas ir klausimai apie šiuos pasisakymus, kad būtų pateikta lygiavertė pozicija diskutiniame leidinyje. Jokio atsakymo nebuvo sulaukta.*“

45.3. Trečiame leidinio puslapyje cituojamos kitų žmonių kritiškos nuomonės apie LLRS-KŠS „LIETUVOS LENKAI APIE TOMAŠEVSKIO PARTIJĄ“. Tame pačiame puslapyje rašoma „*LLRA-KŠS buvo išsiųstas oficialus laiškas ir klausimai apie šiuos pasisakymus, kad būtų pateikta lygiavertė pozicija diskutiniame leidinyje. Jokio atsakymo nebuvo sulaukta.*“ Tame pačiame puslapyje raudoname fone rašoma „*Spalio 11 Ateik į rinkimus – piešk žaibą - atsisveikink su Valdemaru!*“.

45.4. Ketvirtame leidinio puslapyje pateikiami apie LLRS-KŠS parengti horoskopai „*Politinis horoskopas Seimo rinkimams*“, anekdotai, skelbimai. Tame pačiame puslapyje vaizduojamas rinkimų biuletenis, kuriame siūloma įrašyti „*Haris Poteris*“, ir raudoname fone rašoma „*Spalio 11 Ateik balsuoti – atsisveikink su Valdemaru*“. Puslapio apačioje nurodomas žymėjimas: „*Diskusinis leidinys „Viso gero, Valdemarai?“, leidėjas – VšĮ „Laisvės TV“, nuotraukos „15min“, finansavimo šaltinis: sutelktinis Lietuvos žmonių finansavimas, tiražas – 300 000*“.

46. 2020 m. spalio 16 d. gautame Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kriminalinės policijos Sunkių nusikaltimų tyrimo valdybos 3-iojo skyriaus nutarime atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą nurodoma, kad: „*Šiuo atveju leidinyje cituojamos žmonių nuomonės vertintinos kaip kritiškos, tačiau jokių būdu ne skatinančios neapykantą ar skatinančios kurstymą diskriminuoti žmonių grupę ar jai priklausančią asmenį dėl tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų. <...> Be to, vadovaujantis nuoseklia EŽTT praktika, leidžiamos politiko kritikos ribos yra daug platesnės negu valstybės tarnautojo, teismo ar privataus*

asmens. Politiko statusas įpareigoja būti ypač tolerantišku kritikai, jam taikoma didesnės tolerancijos kritikai taisyklė...“

47. VŠĮ „Laisvės TV“ nurodė, kad jiems teko apsiriboti partijų pristatymu Andriaus Tapino laidoje „Laikykitės ten su Andriumi Tapinu“. Peržiūrėjus nurodytas laidas, buvo pastebėta, kad laidoje, kuriose kalbama apie kitas partijas, jos taip pat yra aptariamoms kritiškai ir satyriškai. Tačiau parodytos laidos apie kitas partijas ir išleistas leidinys „Viso gero, Valdemarai?“ negali būti laikomi lygiaverčiais tiek dėl paties turinio, tiek dėl turinio pateikimo formos. Leidinys „Viso gero, Valdemarai?“ nėra laikomas ir pristatomas kaip laidos ciklo apie politines partijas, dalyvaujančias 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose, dalis, o yra siejamas su akcijomis „Viso gero, Valdemarai?“ ir „Viso gero, Voldemortai“, kuriomis siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuoti rinkimuose.

48. VŠĮ „Laisvės TV“ atsakyme ir Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kriminalinės policijos Sunkių nusikaltimų tyrimo valdybos 3-iojo skyriaus nutarime nepradėti ikiteisminio tyrimo nurodyta, kad diskusiniam leidiniui išleisti buvo rinkta parama iš pavienių fizinių asmenų (iš 464 asmenų surinkta 15 017,13 Eur). VVRK 2020 m. spalio 28 d. raštu Nr. 2-1665(7.9) kreipėsi į Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kriminalinės policijos Sunkių nusikaltimų tyrimo valdybą dėl VŠĮ „Laisvės TV“ banko sąskaitos išrašo pateikimo. 2020 m. spalio 29 d. gauti prašyti dokumentai (reg. Nr. 1-5198(7.9)).

49. Banko sąskaitos išrašė, nesant asmens kodo, nebuvo vertinamas vardų ir pavardžių sutapimas. Nustatyta, kad buvo skirta lėšų nuo 1 iki 666 Eur, daugiausia lėšų (57,23 proc.) sudaro sumos nuo 12,01 iki 100 Eur. Didžiausia suma (666 Eur) sudaro 4,43 proc. surinktų lėšų.

Skirtų lėšų suma, eurai	Gautų aukų skaičius	Bendra suma	Proc. nuo surinktų lėšų
12 ir mažiau	225	1 725,45	11,49
12,01–100,00	223	8 594,68	57,23
100,01 ir daugiau	16	4 697,00	31,28
Iš viso	464	15 017,13	

50. Nors leidinys „Viso gero, Valdemarai?“ įvardintas kaip diskusinis leidinys, atsižvelgiant į jo turinį ir apipavidalinimą bei tai, kad jis buvo išleistas specialiu tikslu, bei tai, kad jam išleisti buvo renkamos lėšos, laikytinas neigiama politine reklama, nes siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją rinkimuose nebalsuoti už konkrečią politinę partiją.

51. Tyrimo metu nenustatyta, kad ši neigiama politinė reklama buvo paskleista kurio nors kito konkretaus politinės kampanijos dalyvio interesais. Leidinys sumanytas, parengtas ir išplatintas ne politinės kampanijos dalyvio.

52. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad leidinio paskutiniame puslapyje pateikta informacija yra panaši į politinės reklamos žymą: leidėjas, finansavimo šaltinis, tiražas, todėl pagrindo leidinį pripažinti paslėpta politine reklama nėra.

53. Patys leidinio kūrėjai nurodo, kad leidinio leidybos nerėmė kiti kampanijos dalyviai („*Laikraštis „Viso gero, Valdemarai“*. Lietuvos lenkų žodžiais atskleidžiami tomaševskininkų tikslai ir pagrindiniai antivalstybiniai darbai.<...> 300 000 tiražu, o gal ir dar daugiau. Į kiekvienus namus. Neslėpsiu, tam reikia pinigų ir jūsų pagalbos. Kategoriškai atsisakėme imti bent eurą iš bet kurios partijos“)⁵⁷. Be to, viešai buvo paskelbtos visos leidinio rengimo bei platinimo išlaidos.

54. Kampanijų finansavimo įstatyme nenumatytas ribojimas skleisti politinę reklamą kitiems (tretiesiems) asmenims, išskyrus tai, kad išlaidos politinei reklamai yra politinės kampanijos išlaidos, įgyti turtinių prievolių dėl išlaidų politinei kampanijai gali tik užsiregistravę savarankiški politinės kampanijos dalyviai ir išlaidos turi būti apmokėtos iš politinės kampanijos sąskaitos. Trečiųjų asmenų reglamentavimo trūkumas mažina politinių kampanijų finansavimo skaidrumą. Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija taip pat yra rekomendavusi⁵⁸ Lietuvai „svarstyti galimybę kampanijų finansavimo kontekste tiksliau apibrėžti terminą „trečiosios šalys“ ir pritaikyti šioms grupėms reikalavimus, pvz., dėl aukų, išlaidų ribų bei ataskaitų teikimo“.

55. Nesant trečiųjų asmenų reguliavimo, panašiomis situacijomis, kai nustatomas politinės kampanijos dalyvis, kurio interesais paskleista kitų asmenų apmokėta politinė reklama, užtikrinant politinių kampanijų finansavimo skaidrumą ir dalyvių lygiateisiškumą, išlaidos politinei reklamai pripažįstamos politinės kampanijos dalyvio, kurio interesais paskleista politinė reklama, išlaidomis ir vertinamas jų finansavimo teisėtumas, pvz., VRK 2019 m. spalio 17 d. sprendimas Nr. Sp-393 „Dėl visuomeninio rinkimų komiteto „Prezidento Rolando Pakso judėjimas“ 2019 m. gegužės 26 d. rinkimų į Europos Parlamentą politinės kampanijos išlaidų pripažinimo“.

56. Šiuo atveju, nenustačius konkretaus kampanijos dalyvio, kurio interesais (naudai) buvo pagamintas ir išplatintas leidinys „Viso gero, Valdemarai?“, galimas tik teorinis vertinimas.

57. Kampanijų finansavimo įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje numatyta, kas laikoma šiurkščiais šio įstatymo pažeidimais:

1) *politinės kampanijos dalyvio finansavimas šio įstatymo 12 straipsnyje numatytomis nepriimtinais aukomis;*

2) *jeigu politinės kampanijos dalyvis priima sprendimus naudoti politinei kampanijai aukas, gautas iš asmenų, kurie neturi teisės finansuoti politinių kampanijų, ar iš neleistinių politinės kampanijos finansavimo šaltinių;*

⁵⁷ <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221839302124984>

⁵⁸ Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos ataskaita apie 2016 m. spalio 9 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimus,

3) jeigu politinės kampanijos dalyvis sudaro politinės kampanijos finansavimo sutartis pažeisdamas šio įstatymo reikalavimus;

4) žinomai neteisingų duomenų pateikimas politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje;

5) nustatyto didžiausio politinės kampanijos išlaidų dydžio viršijimas 10 ar daugiau procentų;

6) jeigu politinės kampanijos dalyvio išlaidos nedeklaruotai politinei reklamai arba nedeklaruotos politinės kampanijos išlaidos sudaro 10 ar daugiau procentų nustatyto didžiausio politinės kampanijos išlaidų dydžio;

7) jeigu politinės kampanijos dalyvio nedeklaruotos politinei kampanijai gautos lėšos sudaro 10 ar daugiau procentų nustatyto didžiausio politinės kampanijos išlaidų dydžio;

8) saugotinių dokumentų praradimas, kita veikla, dėl kurios negalima nustatyti, ar politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos finansavimo ataskaita atitinka tikrovę;

9) paslėptos politinės reklamos skleidimas, jeigu išlaidos paslėptai politinei reklamai sudaro 10 ar daugiau procentų nustatyto didžiausio politinės kampanijos išlaidų dydžio;

10) politinės reklamos skleidimas per užsienio transliuotojus pažeidžiant šio įstatymo reikalavimus politinei reklamai;

11) šio įstatymo 16 straipsnio 3 dalyje nustatytų išlaidų agitaciniams siužetams politinės kampanijos metu viršijimas.

58. Šiuo atveju aktualus leidinio išleidimo ir platinimo kainos vertinimas pagal politinės kampanijos dalyviams nustatytą didžiausią politinės kampanijos išlaidų dydį (toliau – išlaidų limitas). Vertintina, ar išlaidos nedeklaruotai politinei reklamai, nedeklaruotos politinės kampanijos išlaidos, išlaidos paslėptai politinei reklamai neviršija 10 procentų išlaidų limitu.

59. 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo daugiamandatėje rinkimų apygardoje kandidatų sąrašą kėlusios politinės partijos politinės kampanijos išlaidų limitas yra 1,2 mln. eurų. Nustatytos leidinio leidybos ir platinimo išlaidos sudaro 14 844,57 Eur, arba 1,24 proc., išlaidų limitu. Todėl nesiūloma pripažinti šiurkščiu Kampanijų finansavimo įstatymo pažeidimu.

60. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad leidinio leidybos ir platinimo išlaidos gerokai mažesnės nei politinės kampanijos dalyvių. Pvz., pati LLRA-KŠS 2020 m. spalio 28 d. VRK informacinėje sistemoje pildomame politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštyje buvo deklaravusi 489 964,82 Eur išlaidų, tai yra daugiau nei 33 kartus didesnę sumą. Deklaruotos išlaidos politinei reklamai, 2020 m. spalio 28 d. duomenimis, sudaro 397 882,91 Eur, tai yra beveik 27 kartais daugiau nei kainavo aptariamo leidinio leidyba ir platinimas.

61. Kaip jau minėta, analizuojant A. Tapino ir VšĮ „Laisvės TV“ skleistą informaciją, nustatyta, kad buvo kviečiama aktyviau dalyvauti rinkimuose, taip pat buvo kalbama apie biuletenių

gadinimą neturint už ką balsuoti, tai yra rinkėjų aktyvumas ir negaliojančių biuletenių skaičius gali būti įvertinti.

61.1. Lyginant 2020 metų Seimo rinkimus ir 2016 metų Seimo rinkimus, rinkėjų aktyvumas 2020 metų Seimo rinkimuose yra mažesnis (47,22 proc., 2016 m. – 50,27 proc.), taip pat mažiau ir negaliojančių biuletenių (3,51 proc., 2016 m. – 4,12 proc.).

61.2. Rinkėjų aktyvumui įtakos galėjo turėti ir kiti veiksniai. Lyginant su 2016 metų Seimo rinkimais, labiausiai rinkėjų aktyvumas išaugo balsuojant užsienyje (galimai dėl naujos Pasaulio lietuvių apygardos įsteigimo) ir Neringos bei Elektrėnų savivaldybėse. Visur kitur sumažėjo nuo 0,74 proc. iki 6,78, o Raseinių rajone, kuriame 2020 m. spalio 11 d. buvo įtempta situacija dėl COVID-19 pandemijos, aktyvumas sumažėjo net 16,63 proc.

61.3. Negaliojančių biuletenių skaičius 2020 metais sumažėjo (nuo 52 469 biuletenių 2016 metais iki 41 465 biuletenių 2020 metais), padidėjo tik balsuojant užsienyje ir nežymiai Vilniaus rajone (buvo 1 330, šiemet 1 361).

61.4. Lyginant 2016 ir 2020 metais už LLRA-KŠS paduotus balsus, nustatyta, kad 2020 metais už šią partiją balsavo 13 424 rinkėjais mažiau nei 2016 metais. Tačiau ne tik LLRA-KŠS, bet ir kitos valdančiojoje daugumoje esančios politinės partijos, lyginant su 2016 metais, gavo mažiau balsų. LLRA-KŠS gautų balsų skaičius sumažėjo 19,23 proc., Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos – 25,29 proc. Lietuvos socialdemokratų darbo partija įsteigta po 2016 metų Seimo rinkimų. Palyginus 2020 metais Lietuvos socialdemokratų darbo partijos ir Lietuvos socialdemokratų partijos gautus balsus su 2016 metais Lietuvos socialdemokratų partijos gautais balsais, gautų balsų sumažėjo 20,56 proc.

61.5. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad tiek 2016 metais, tiek 2020 metais, tik 3 iš 71 vienmandatės rinkimų apygardos Seimo nariai išrinkti pirmame ture, abu kartus po 2 LLRA-KŠS keltus kandidatus tose pačiose rinkimų apygardose (Šalčininkų–Vilniaus Nr. 56 ir Medininkų Nr. 57). Ir 2016 metais, ir 2020 metais dar po 2 LLRA-KŠS kandidatus dalyvavo pakartotiniame balsavime, iš kurių po vieną buvo išrinkti Seimo nariais.

62. Taigi, atsižvelgiant į rinkėjų aktyvumą, negaliojančių biuletenių skaičių ir valdančiosios daugumos politinių partijų gautus balsus bei rinkimų rezultatus vienmandatėse rinkimų apygardose, pažymos rengėjų nuomone, LLRA-KŠS gautų balsų sumažėjimas atitinka bendras 2020 m. Seimo rinkimų tendencijas.

Dėl Laisvės partijos propagavimo

63. Pareiškėjas skunde (žr. pažymos 9.2 papunktį) nurodė: „Pažymėtina, kad šiuose Seimo rinkimuose dalyvavo ir nauja partija – Laisvės partija, kurios pavadinimas sutampa su Andriaus Tapino valdomos VŠĮ „Laisvės TV“ pavadinimu, o pats A. Tapinas ne kartą viešai skelbė,

kad jis palaiko ir ragina balsuoti už Laisvės partijos iškeltus kandidatus, nesilaikant įstatymo reikalavimų dėl politinės reklamos ir agitacijos žymėjimo politinės kompanijos laikotarpiu. Pavyzdžiui, 2020 m. spalio 5 d. savo asmeninėje socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje jis paskelbė įrašą, kuriame reiškia palaikymą Laisvės partijos kandidatėi Evelinai Dobrovolskai, kuri yra iškelta kandidatė tiek vienmandatėje apygardoje, tiek daugiamandatėje apygardoje“.

64. VŠĮ „Laisvės TV“ veikia nuo 2016 metų⁵⁹, Laisvės partija įsteigta – 2019 metais⁶⁰.

65. Laisvės partijos kandidatų sąrašė daugiamandatėje rinkimų apygardoje buvo įrašyti 74 kandidatai, 35 iš jų kelti ir vienmandatėse rinkimų apygardose. „Laisvės TV“ laidose buvo minima viena (Evelina Dobrovolska) iš 74 Laisvės partijos kandidatų. Buvo minimi ir kitų partijų (Darbo partijos, Lietuvos socialdemokratų partijos) kandidatai.

66. Įvertinus „Laisvės TV“ ir Andriaus Tapino skleistos informacijos turinį, nenustatyta, kad buvo propaguojama Laisvės partija.

Dėl kompromituojančios medžiagos ir atsakomosios nuomonės paskelbimo

67. Kompromituojančios medžiagos ir atsakomosios nuomonės paskelbimas reglamentuojamas Seimo rinkimų įstatymo 53 straipsnyje, kuriame numatyta:

1. *Jeigu, Vyriausiajai rinkimų komisijai paskelbus kandidatus ir kandidatų sąrašus, visuomenės informavimo priemonė paskelbia partiją, iškėlusią kandidatų sąrašą, kompromituojančią medžiagą (vėliausiai tokius duomenis galima skelbti: visuomenės informavimo priemonėje, kuri leidžiama daugiau kaip 3 kartus per savaitę, – likus 5 dienoms iki rinkimų, kitose visuomenės informavimo priemonėse – likus 10 dienų iki rinkimų, bet visais atvejais kompromituojanti medžiaga apie partiją, iškėlusią kandidatų sąrašą, gali būti paskelbta ne vėliau kaip priešpaskutiniame iki rinkimų visuomenės informavimo priemonės leidinio numeryje), ji privalo suteikti galimybę partijai pareikšti atsakomąją nuomonę. Atsakomąją nuomonę sudaro paskelbtos kompromituojančios medžiagos trumpas išdėstymas ir atsakymas. Ji paprastai negali būti daugiau kaip 3 kartus ilgesnė už kompromituojančią medžiagą. Visuomenės informavimo priemonė atsakomąją nuomonę turi paskelbti ne vėliau kaip per 7 dienas po to, kai ji buvo pareikšta, ir ne vėliau kaip likus 2 dienoms iki draudimo vykdyti rinkimų agitaciją pradžios. Jeigu visuomenės informavimo priemonė negali per šio įstatymo nustatytą laikotarpį pati paskelbti atsakomosios nuomonės, ji turi pasirūpinti savo lėšomis paskelbti atsakomąją nuomonę kitoje visuomenės informavimo priemonėje.*

2. *Kompromituojanti medžiaga yra tokia medžiaga, kuria siekiama paveikti rinkėjus, kad šie nebalsuotų už konkrečios partijos iškeltus kandidatus, ir kurioje pranešama partiją (jos skyrių ar padalinį) negatyviai apibūdinanti žinia. Visuomenės informavimo priemonės paskelbta nuomonė*

⁵⁹ https://lt.wikipedia.org/wiki/Laisvės_TV

⁶⁰ <https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/1075255/oficialiai-iregistruota-laisves-partija>

(skirtingai nuo žinios, nuomonei netaikomi tiesos kriterijai) apie partiją, taip pat ir negatyvi, nepripažįstama kompromituojančia medžiaga ir nesuteikia teisės reikalauti paskelbti atsakomąją nuomonę. Reikalavimas paskelbti atsakomąją nuomonę taip pat gali būti netenkinamas, jeigu: medžiaga paskelbta ne apie tą partiją; paskelbta medžiaga nėra kompromituojanti; kompromituojančią medžiagą apie partiją paskelbė jos pačios iškeltas kandidatas; medžiagoje nėra jokių partiją apibūdinančių žinių; partija pasinaudojo atsakomosios nuomonės teise.

3. *Atsakomąją nuomonę partija visuomenės informavimo priemonei pateikia per savo atstovą rinkimams prie Vyriausiosios rinkimų komisijos arba per savo atstovą rinkimams prie apygardos rinkimų komisijos. Jeigu atstovas rinkimams laiku pateikė visuomenės informavimo priemonei atsakomąją nuomonę, bet ji nebuvo paskelbta, atsakomoji nuomonė Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu skelbiama per Lietuvos nacionalinį radiją ar televiziją ir už tai apmokama pagal reklamos skelbimų kainas. Šiuo atveju visuomenės informavimo priemonė privalo Vyriausiajai rinkimų komisijai sumokėti dvigubą šio paskelbimo kainą.*

4. *Jeigu kompromituojanti medžiaga buvo paskelbta laikotarpiu, kuriuo ji pagal šį įstatymą negali būti skelbiama, atsakomoji nuomonė Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu skelbiama per Lietuvos nacionalinį radiją ar televiziją ir už tai apmokama pagal reklamos skelbimų kainas. Šiuo atveju visuomenės informavimo priemonė privalo Vyriausiajai rinkimų komisijai sumokėti trigubą šio paskelbimo kainą.*

68. Pareiškėjas nurodo (pranešime, kurio reg. Nr. 1-4730(7.9), kad „VŠĮ „Laisvės TV“ pažeidė Seimo rinkimų įstatymo 52 ir 53 straipsniuose nustatytus imperatyvius draudimus skleisti kompromituojančią medžiagą apie kandidatą ir (ar) kandidatų sąrašą iškėlusią partiją iki rinkimų likus 10 dienų, taip pat imperatyvų tų pačių teisės normų reikalavimą kiekvienu atveju suteikti galimybę kandidatui ir (ar) kandidatų sąrašą iškėlusiai partijai pateikti savo atsakomąją nuomonę.

68.1. 10 dienų terminas taikytinas visuomenės informavimo priemonėms, kurios leidžiamos daugiau kaip 3 kartus per savaitę. Formuluoatė *leidžiamos daugiau kaip 3 kartus per savaitę* suponuoja, kad kalbama apie spaudą ir tiksliai apibrėžiami kompromituojančios medžiagos spaudoje skelbimo terminai. Televizijoje, radijuje, internete, kuriame informacija skelbiama nuolat, neturėtų būti taikomas terminas 10 dienų terminas. Atsižvelgtina į šį sakinį: „*Visais atvejais kompromituojanti medžiaga apie partiją, iškėlusią kandidatų sąrašą, gali būti paskelbta ne vėliau kaip priešpaskutiniame iki rinkimų visuomenės informavimo priemonės leidinio numeryje*“, tai yra, svarbu užtikrinti, kad asmuo, apie kurį paskelbta kompromituojanti medžiaga, spėtų pateikti atsakomąją nuomonę ir kad atsakomoji nuomonė būtų paskelbta. Įstatymų leidėjas yra apibrėžęs specialią tvarką (Seimo rinkimų įstatymo 53 straipsnio 4 dalis), kaip turi būti skelbiama atsakomoji nuomonė, jeigu kompromituojanti medžiaga buvo paskelbta vėliau.

69. LLRA-KŠS nesikreipė dėl atsakomosios nuomonės paskleidimo Seimo rinkimų įstatymo 53 straipsnyje numatyta tvarka, tai yra pati politinė partija per savo atstovą rinkimams Vyriausiojoje rinkimų komisijoje arba per savo atstovą rinkimams apygardos rinkimų komisijoje turi pateikti atsakomąją nuomonę, kurią sudaro paskelbtos kompromituojančios medžiagos trumpas išdėstymas ir atsakymas. Negavus tokio kreipimosi nei dėl leidinio, nei dėl kitos Andriaus Tapino ar VŠĮ „Laisvės TV“ paskelbtos informacijos, VRK negalėjo kreiptis į visuomenės informavimo priemonę dėl atsakomosios nuomonės paskelbimo. Be to, kaip teigiama VŠĮ „Laisvės TV“ ir Andriaus Tapino atsakymuose, LLRA-KŠS buvo siūloma pateikti savo poziciją, kuri būtų buvusi paskelbta aptariamame leidinyje (pačiame leidinyje yra nurodoma, kad LLRA-KŠS buvo siūloma pasisakyti, bet atsakymų nesulaukta). Iš viešai skelbiamos informacijos matoma, kad LLRA-KŠS kandidatėi buvo siūloma dalyvauti vienoje iš Andriaus Tapino vedamų laidų, tačiau kandidatė į laidą neatvyko. Pati LLRA-KŠS savo atsakyme VRK nurodė, nesikreipė nei į VŠĮ „Laisvės TV“, nei į Andrių Tapiną dėl galimybės dalyvauti ir pasisakyti diskusijose.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma:

1. Pripažinti, kad leidinys „Viso gero, Valdemarai?“ yra laikytinas neigiama Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos politine reklama.
2. Pripažinti, kad apmokėjus politinės reklamos išlaidas ne iš politinės kampanijos sąskaitoje esančių lėšų buvo pažeista Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 14 straipsnio 1 dalis.
3. Nelaikyti šiurkščiu Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo pažeidimu 2 punkte nurodyto pažeidimo.
4. Perduoti Visuomenės informavimo etikos komisijai nagrinėti Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriaus surinktą tyrimo medžiagą su prašymu įvertinti VŠĮ „Laisvės TV“ ir Andriaus Tapino skleistą informaciją apie akcijas „Viso gero, Valdemarai?“ ir „Viso gero, Voldemortai“ pagal Visuomenės informavimo etikos kodekso 25, 26, 27, 28 straipsnius ir pateikti VRK sprendimą.
5. Kreiptis į Seimą, kad būtų svarstoma būtinybė reglamentuoti trečiųjų asmenų dalyvavimą politinėje kampanijoje, numatant finansavimo šaltinius, deklaravimo ir žymėjimo prievolę bei galimą išlaidų limitą.

Skyriaus vedėja

Lina Petronienė

Vyriausioji specialistė

Estera Miežytė

